

łożonej na wyspie, która most żyzkowy łączy z stałym lądem. Ciąsnina Kalmarska na milę szeroka i oddzielająca to miasto od wyspy Oeland dosyć jest głęboka, i zawiera kilka dobrych przystani dla wielkich okrętów wojennych.

Ważka, podłużna wyspa Oeland, ma 15 mil długości a 4 szerokości. Obfituje ona w paszę i wyżywia mnóstwo bydła, a liczne wsie okrywają jej powierzchnię. Głównym jej portem jest Borgholm mający 40 stóp wody, na ciąsninie Kalmarskiej, uzbrojony w cytadelę.

Wielka wyspa Gothland dominująca nad centralną Bałtyku kotłina, nierównie jest większą i ważniejszą. Liczy ona 40,000 mieszkańców. Stolica jej Visby, na zachodnim brzegu położona, była niegdyś miastem hanzeatyckim, i dzisiaj jeszcze wielki prowadzi handel. Port jej jest głęboki i dobrze ubezpieczony. Brzegi tej wyspy mają kilka dobrych przystani na 25 do 40 stóp głębokich, dla okrętów wojennych. Przedprzylądkiem Nygarn na brzegu wschodnim wznosi się latarnia morska na wysepce Ostengarholm.

Płynąc dalej wzdłuż szwedzkiego brzegu, mianowicie Calmar, napotykamy dwa małe porty Vesterik i Nyköping, o których niema nic do powiedzenia; a odtąd zbliżamy się do Sztokholmu przez nieprzebrany labirynt wysp i wysepki wszelkiego rozmiaru kierując się wedle latarni w Grondsars, jeżeli przybywamy od strony wschodniej. Niepodobniestwem jest opisać wszystkie zakrety kanałów i komplikacje przesmyków, które przebywać musi żeglarz wśród tego 6-milowego Archipelagu zasłaniającego przystęp do Sztokholmu. Tutaj to beczuki i inne znaki ostrzegające, i obznajomieni z naturą tych brzegów piloci, nieodzownie są potrzebnymi. Jakże wybrnąć bez ich pomocy z ciąsniny Vaxholm lub przesmyku Tandhamu. Ale są to szczegóły nawigacyjne zupełnie specjalne, których w tym ogólnym poglądzie bynajmniej traktować niemyślimy.

Nie jest również celem naszym opisywać stolicę Szwecji, której malownicze i romantyczne położenie (w lecie przynajmniej) wśród najrozmaitszych a czarujących widoków, słusznie bywa wysławiane. Chcemy jedynie mówić o Sztokholmie ze stanowiska morskowego. Miasto liczące 90,000 mieszkańców, zajmuje dwie półwyspy i kilka wysp, w miejscu gdzie jezioro Mölar zamienia się w kanał, wpadający do morza. Port, jakkolwiek trudny do niego przystęp, jest rozległy i bezpieczny; okręta wyładują tam na wybrzeża. Przesmyków bronią twierdze Frederiksberg i Vaxholm.

Jest w Sztokholmie admiralicya i są warsztaty budowy okrętów, ale okręta wojenne głębiej nurzające się w wodzie, nie mogą przesmyków tamtejszych przebywać; stawają one przy wyspie Sandhamm czyli Sando, której portu bronią fortyfikacje. Marynarka obu połączonych królestw Szwecji i Norwegii liczy 15 okrętów wojennych, 16 fregat, 18 fregat i 72 statki pomniejsze, razem 121 statków wojennych. Szwedzka marynarka pierwsze zajmuje miejsce między marynarkami państw drugiego rzędu.

Nie będziemy się zapuszczać w zwiedzanie zatoki Botnickiej, trudno bowiem przypuszczać, aby działania wojenne na Bałtyku rozciągnęły się w tę stronę. Zwiedzić tylko musimy wyspę Aland i jej Archipelag położony u wejścia wspomnianej zatoki, w pół-

nocno-wschodniej stronie od Sztokholmu. Jest to ważny punkt militarny, który dawniej zasłaniał stolicę, a dzisiaj jej zagraża, od chwili jak się dostał w ręce Rosyi.

Archipelag ten mieści w dwunastu wsiach około 15,000 mieszkańców, samych Szwedów, poświęcających się rolnictwu i holowaniu statków. Wielka wyspa, mająca około 4 mil rozległości, tak dziwnie jest powykrawana, że zdaje się na oko kilka wysep stanowić. Wszystkie przecież jej części połączone są jedną z drugą długimi a wązkimi międzymorzami. Ta konfiguracja wyspy sprawia, że równie w jej wykrojach, jak i przy otaczających ją wysepkach wiele jest portów bezpiecznych, ale nie głębokich, do których przyciągać jedynie mogą pomniejsze statki wojenne. Wszakże większe okręty i fregaty mogą stawać na kotwicy nieco opodal na morzu, orientując się wedle położenia wysep, aby się zabezpieczyć od wichru i burzy.

Szczegóły te dostatecznie dają wyobrażenie o ważności militarnej takiego stanowiska, o 4 mile tylko od brzegów Szwecji, a o 10 mil od jej stolicy oddalonego. Archipelag Alandzki zawsze należał do Szwecji, która tam kilka miejsc ufortyfikowała, i utrzymywała prócz załóg wojska lądowego, także znaczną flotyllę wojenną.

W r. 1809 wyspa Aland zajęta została przez Rosyan wskutek podbicia Finlandyi. Przy dyskusji nad traktatem pokoju w Frederiksham, mocą którego ustąpiła Rosyi Finlandya, ministrowie długo i wytrwale opierali się ustąpieniu wysp Alandzkich, grożąc, że raczej zerwą układy, niżeliby zezwolić na to mieli. Wszakże niezgody domowe, kłębki wojny i wyczerpnięte siły, niepozwołyły Szwecji tego szlachetnego przedsięwzięcia przeprowadzić. Otrzymałszy później w zamian Norwegię, Szwedzi zrzekli się się odtąd Finlandyi; ale strata wysp Alandzkich zawsze głębokim przejmując ich ubolewaniem.

Będąc naturalną przyległością Szwecji, wyspy te tak dalece są po za zakresem działań Rosyi, że się dzisiaj zrzeka ich zajęcia i opuściła je zupełnie. Na odhodnem Rosyanie zniszczyli wszystkie wojskowe budynki, koszary, warsztaty i fortyfikacje, a między nimi i twierdzę Bomaisud panującą nad przesmykiem tegoż imienia. Ogłoszone przy tej sposobności rozporządzenia zdają się zmierzać do zrujnowania ludności tego archipelagu. Cesarz Mikołaj nakazuje wszystkim ludziom zdolnym do noszenia broni, aby się wraz z ruchomościami swojemi przenieśli do Finlandyi, aby również zabrali z sobą wszystkie statki i czołna, a zatopili te, którychby uprowadzić nie mogli. Tak więc kłębki wojny narzucone są tym niešťęśliwym mieszkańcom, przez to właśnie mocarstwo któreby ich bronić powinno!

Pozostanie nam zwiedzić w drugim artykule prowincje rosyjskie Finlandzkiej zatoki, której porty i brzegi są dzisiaj widownią wojny.

Korespondencya Czasu.

Berlin 27 kwietnia.

Mowa p. Stahla, profesora prawa publicznego przy tu-tejszym uniwersytecie a posła Izby pierwszej, powiedziana z okazji obrad w tejże Izbie nad projektem pożyczki, w dziennikach przemawiających za aliansem z Zachodem

zaledwie w treści podane, w dzisiejszym numerze *Kreuzzeitung*, który zapewne już doszedł rąk waszych, w całości zamieszczona, przedstawi wam najlepiej stanowisko, z którego się, nie tak zwana opinia publiczna liberalnego Mumu, lecz opinia „małego lecz potężnego stronnictwa,” opinia ludzi nie chwilowemi wrażeniami lecz poglądem na rzeczywiste stosunki przekonanie w sobie wyrabiających, opinia wreszcie panująca w gabinecie na sprawę wschodnią zapatruje. Mowa p. Stahla jest przeciwstawieniem do mowy p. Vinckego, powiedzianej w drugiej Izbie. Głos p. Gerlacha był hufonadą tego, co p. Stahl w poważną odział formę. Pierwszy zaszkodził więcej niż pomógł opinii nieprzychylniej aliansowi z Zachodem; drugą opinią tę oparł i umocnił na rzeczywistych podstawach, stosunkach i interesach polityki europejskiej, sposobem tak ściśle wyrozumowanym, że dziennikarstwo tutejsze zamknęło usta, i woli milczeniem pokryć przeważny głos przeciwnika, niż wdawać się w rozbiór jego wedle oklepnych argumentów, wziętych z czezej teorii o równowadze państw europejskich i z blichtru cywilizacji zachodniej. Nie trzeba sobie wyobrażać, aby głos p. Stahla był prostym tylko wyrazem opinii w stronnictwie krzyżowym panujących. W takim zakresie mowa jego nie miałaby tak wysokiego znaczenia, jakie ma rzeczywiście, nie byłaby wypadkiem politycznym, którym jest, tłumacząc istotnie myśl gabinetu nie tyle co do strony dyplomatycznej, politycznej, prawnej i religijnej. Krytyka p. Stahla jest surowa, ostra i niepopłażająca ani jednej ani drugiej stronie, i dla tego nie miła ona będzie uszom cywilizowanego Zachodu, jeżeli w ogóle Zachód, mianowicie Francya, która znajduje się teraz w szkole Pytagorasa, cokolwiek o niej posłyszysz. Dotąd mieliśmy w niezliczonych aktach i czynach dyplomatycznych właściwie materyał tylko historyczny do sprawy wschodniej; w głowie p. Stahla mamy pierwszy początek krytyki tego materyału, i z tego względu wartoby było, abyście mowę rzeczoną, jeżeli nie w całości, bo na to nie będzie zapewne miejsca, to przynajmniej w częściach główniejszych, zamieścili. Zwykła korespondencya na to nie wystarcza. Posiedzenia sejmowe bieżącego tygodnia mają tylko na celu załatwienie ile możności prac zaległych, mianowicie ostateczne uchwalenie tych projektów do prawa, które wyszły różnymi z obrad jędej i drugiej izby. Do pojutrze Izby pracom tym zapewne nie podoleją, chociaż codziennie miewają sesye. W takim razie sejmby się dopiero w przyszłym tygodniu skończył. Izba druga uchwaliła wczoraj ostatecznie projekt do prawa względem przywrócenia praw dawnym domom niegdy bezpośrednio w Rzeszy niemieckiej. Trzeba więc oczekiwać, że przysła Izba pierwsza będzie już złożona wedle nominacyi królewskiej, tj. że będzie Izba parów, lub jakie jej nazwisko wola królewska nada; w sejmie stanów połączonych nazywała się kurya panów.— Pomiędzy Berlinem a Warszawą została zaprowadzona w kierunku myślowickim linia telegraficzna, tymczasowo przeznaczona tylko dla depeszy urzędowych. Względem połączenia jej z innymi liniami telegraficznymi, mianowicie temi, które do austriacko-niemieckiego związku telegraficznego należą, nic jeszcze stanowczo nie postanowiono.— Książę Jerzy meklem-bursko-strzelicki ma za parę dni powrócić do Petersburga. Książę pruski bawi tu ciągle i na przypadające w krótko urodziny jego czynią się tu różne do uroczystego obchodzenia ich przygotowania. Mówią, że pułkownik Manteuffel, bawiący dotąd w Wiedniu w nadzwyczajnej misyi,

kam cen zboża (nb. w Galicyi a nie w Michałowicach, Baranie na granicy polskiej, lub wreszcie w Krakowie, bo to nie jest skalą dla nas) i kursów — i cóż tam znaczą? — nic, coby mnie w obec czekającego u drzwi żyda i wyciągającego jak polip do zgody łapę oświecić mogło — nic zgoła! — bo co do cen zboża, o którymkolwiek z obwodów galicyjskich, ani piśniesz — zaś kursa? jakże niewyraźnie umieszczasz! — oto np.:

Kursa wiedeńskie telegraficzne. Metaliki, skoye na Paryż, Londyn i t. p. pożyczki, to nie dla nas gospodarzy. **Kurs Krakowski** za banknoty austr. żądano 82 zł. płacono 81 $\frac{1}{2}$ za pruski kurant żądano 113 płac. 112 i t. p. lecz co żądano i czym płacono? tego my wcale nie rozumiemy, chyba że nas Redaktorze w tem oświecić racycie. **Kurs Lwowski** najpraktyczniej jeszcze bywa umieszczany, ale i tak nie dość dokładnie, bo agio od srebra i złota nie bywa regularnie podawane a to dziś jest *essentiale*; kursa obliżacyj uwolnienia gruntowego, także byłoby wielce pożądanymi dla nas, a rzadko tylko o nich bywa wzmianka.

Owóż szan. Redaktorze, tyle jest słów żaloby, które tu moim — sąsiadów moich, a nawet mniemam że i całego korpusu ziemiańskiego imieniem pod światłą twoją rozważę przedkładam, tusząc, że tak drobne i skromne wymagania nasze, nie będą wołaniem na puszczy, lecz ucho twoe chętnie skłoni się na głos opinii, i ogólnego życzenia, które ci niniejszem przedstawia i prezentuje twój u-niżony sługa, szlachcic Bełski

Inocenty Jacenty (dwojga imion) *Boruta*.

GWIAZDKA CIESZYŃSKA.

Pod tym napisem wychodzi małe piśmko peryodyczne od lat kilku w Cieszynie, i dotąd utrzymuje się; chociaż

tyle innych w tym rodzaju pism wychodzących na Śląsku oddawna zamilkło. Pokazuje się, że *Gwiazdka* stała się prawdziwą potrzebą śląskiego ludu, o tyle już wykształconego, że się bez umyślowego pokarmu obejść nie może, lecz przytem zbyt ubogiego, aby mógł utrzymywać pismo nawet tak szczupłych rozmiarów jak *Gwiazdka*. Dla tego też redakcyja walcząc z trudnościami pochodzącymi z braku nakładowego funduszu, jedynie z wielkiem wysileniem utrzymuje się; a jeżeli jaką przyszłość dla swego przedsięwzięcia widzi, to jedynie w tém, gdyby znalazła poparcie w Galicyi, gdzie piśmko to, zawierające tak zdrowe i moralne rady dla ludu wiejskiego, podające mu różne sposoby gospodarskie, stawiające piękne przykłady z dziejów i religii, niemniej domowego życia włościankiego, mogłoby wybornie posłużyć do umoralnienia wieśniaków naszych i drobnych mieszczan w miasteczkach którzy umiejac czytać, nieoświecają się, albo co gorsza czytają książki, z których niezawsze zbawienne rodzą się wyobrażenia.

Gwiazdka Cieszyńska od czasu trwania swego dała już dowody, że nią kieruje rozsądna, ogólna i obejmująca powołanie swoje redakcyja; wprowadzić znalazłoby się tam nieco jeszcze do poprawienia, mianowicie, aby stronę religijną bardziej podnosić, nie w sposób katechizmowy i czysto moralny, bo to jest rzecz duchownych, ale w sposób zastosowujący religijne wyobrażenia i przepisy do praktycznego codziennego życia, czy to w powieściach, czy też w przykładach, branych z świętych żywotów i legend. Najważniejsza zaś podawać praktyczne rady, które jedynie wieśniak nasz, jako praktyczny przedewszystkiem, najlepiej pojmuje i ocenia.

Wyraziwszy to życzenie nasze, nieczujemy się w prawie nalegać na redakcyja aby z trudnego obowiązku wywiązała się odrazu; przypominamy tylko, pewni będąc, że przy większem powodzeniu i rozszerzeniu tego pisma,

przybędzie i ochota zrobienia lepiej, i znajdzie się możność uzyskania artykułów, odpowiadających tak uczciwemu i pożytecznemu celowi. Nie wątpimy, iż aczkolwiek *Gwiazdka Cieszyńska* przeznaczona jest wyłącznie dla ludu śląskiego, a zatem głównie interes jego mieszkańców uwzględnić powinna, wszelako z tego powodu, że w swojej prowincyi ograniczając się jedynie na ubogiej klasie, niemogłaby znaleźć dostatecznej liczby płacących abonentów, wypadałoby aby bliższe Śląska cyrkuly Galicyi mogły także przyczynić się do prenumeraty, coby znnowu wkładało na redakcyję poniekąd obowiązek uwzględnienia wymagań oświeczonej klasy, będącej w stanie mały koszt ponieść. Dotąd, ile uważaliśmy z artykułów jakie interesować nawet wykształczonej czytelników takimi powiastkami, jak: Sejm książęcy, powiastka z dziejów Śląska; jak: Jadwiga — Tatarzy na Śląsku — powieść z r. 1241 — jak wreszcie powieść z dziejów Serbii: Pole Kosowe i t. p. Widać że redakcyja oiera przedmioty historyczne, aby obok zabawy łączyć naukę, i tak przyprawną podawać ludowi. Oprócz żywotów i etnograficznych opisów, można tam znaleźć i takie dłuższe artykuły jak: Wspomnienia słowiańskie i Święta słowiańskie, które lubo się nieodznaczają głębokim naukowym badaniem, zawsze jednak mogą być skazówką początkującym badaczom. W ostatnich numerach czytamy zajmująco napisany artykuł: Ostatni Piastowie na Cieszynie; a pod nazwą: *Rozmaitości*, ciągle przychodzą artykuły ekonomiczne i różne sposoby gospodarskie, niemniej pożyteczne i zabawne nowinki. — Skromne pismo to założywszy sobie cel rozkrzewiania zdrowych wyobrażeń, zasługuje aby u nas więcej było rozszerzone; raz żebyśmy sami na tém zyskali, podrugie żeby i wydawnictwo onegoż nabrało więcej sił mogących odpowiedzieć wymaganiom publiczności.

będzie mianowany następcą generała Rochowa posła pruskiego przy gabinecie rosyjskim, zmarłego niedawno temu w Petersburgu. Na miejsce zaś p. Bunsena, posła pruskiego w Londynie, ma być mianowany hr. Bernstorff, dotychczasowy poseł pruski w Neapolu. W dochodach Związku celnego zeszłego roku okazał się znaczny ubytek, wynoszący przeszło 2½ miliona talarów. Kor. Pruska przypisuje go wielkim śniegom, długiej zimie, złym drogom, spóźnionym komunikacyom w początku z. r.; inne dzienniki przypisują go złej polityce związku celnego, oraz politycznym wypadkom zaszłym z powodu sporu w sprawie wschodniej. Na sieroty szlaskie pozostałe w skutku panującego w tym kraju przed kilku laty tyfusu wydano do końca z. r. w ogóle 347,008 tal. Namnożyło się tu od paru lat bardzo wielu szarlatanów lekarskich, olejek-lekarzy i wszelkiego rodzaju cudotwórczych doktorów, którzy publicznie to w broszurach, to w dziennikach, sposoby leczenia swego wszelkich, jakie tylko być mogą, chorób, częstokroć z niesłychaną bezwstydną polecali. Znajdzie się wszędzie dość znaczna liczba głupców, a czasami i niegłupców — bo chorobą niebezpieczną złożony człowiek, czegoż się nie chwyci? — którzy posłuchają rad i lekarstw zalecanych i zwykle ciężko je odpłacają. Ministerium oświecenia zakazało teraz pod karą policyjną wszystkich podobnych poleceń lekarstw niepoświadczonych nauką i doświadczeniem. — Mamy deszcz, ale i zimno, połączone z przykreimi wiatrami. Wszystko się jednak już rozwinięło; park całodziennie przechadzającymi się napelniony. Już i koncerty bywają po ogrodach publicznych i teatru letnie rozpoczynają wystawy na wolnym powietrzu. Wyprowadzanie się do mieszkań letnich dopiero w przyszłym miesiącu zwykło nastąpić; tego roku już wiele rodzin w b. m. przeniosło się do przedmiejskich lub w parku leżących willi.

L. 123. Na podstawie pozwolenia wysokiego c. k. Prezydium krajowego z d. 22 grudnia 1852 r. L. 11,925, odprawiona będzie pod kierunkiem c. k. Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego piąta wystawa gospodarcza we Lwowie, zaraz po ogólnym zgromadzeniu tojest d. 19 i następnym miesiąca czerwca r. b.

Komitet wzywa przeto wszystkich gospodarzy i posiadaczy celujących zwierząt domowych, jakoto: bydła rogatego, koni roboczych, owiec, nierogacizny, drobiu, narzędzi i machin rolniczych, ażeby takowe na wystawę przyprowadzić chcieli i gorliwym udziałem wsparli usiłowania Towarzystwa gospodarskiego do ustalenia tej pożytecznej instytucji w naszym kraju.

Z Komitetu c. k. Towarzystwa gosp. galic.

We Lwowie, dnia 14 kwietnia 1854 r.

L. Sapięha.

St. Przyłęcki Sekr.

Wiedeń 27 kwietnia. J. C. M. wydał następujące własnoręczne pismo do księcia arcybiskupa wiedeńskiego Rauschera:

„Kochany książe arcybiskupie Rauscher.

„Spowodowany jestem w dowód uznania Waszych zasług w kościele i państwie, udzielić Wam godność prałata Mojego orderu Leopolda i zarazem nadać Wam wielką wstęgę tegoż orderu, a w tym względzie wydaję równocześnie stosowne rozkazy do Mojego kancelarza orderu Leopolda barona Kübeck.

Wiedeń 22go kwietnia 1854 r.“

FRANCISZEK JÓZEF.

— *Gazeta wenecka* donosi, iż N. Pan dozwolił powrócić do kraju 12 oficerom marynarki i linii rodem z Lombardzko-weneckiego król., a których imienia też gazeta podaje.

Prusy.

Na posiedzeniu Izby wyższej w Berlinie w dniu 25 b. m. (patrz powyżej korespondencję z Berlina), Minister prezydent oznajmił między innymi, iż traktat między Austrią i Prusami świeżo zawarty, ma na celu utrzymać jeśli można pokój, ale i ten traktat przewiduje ewentualność wojny, wymaga zatem, aby stać zbrojnie w pogotowiu. „Są przypadki, mówi minister, w których rząd przyjął na siebie zobowiązania na seryo.“ Winnem miejscu powiedział minister: „W tamtej Izbie nie występowałem przeciwko mowcom, którzyby stanowisko prawne zamierzali byli zabierać, nie będę się starał również zbijać mowę, którą Izba dopiero co słyszała (Stahla). Zapewnić tylko mogę, iż Prusy nie będą swojej polityki stosować do kompasu dziennikarstwa, iż za uściski ręki *Timesa*, nie zaniebają interesów swoich. Weźmiemy na uwagę ogólne położenie rzeczy, a mądrość J. K. Mci oznaczy czas, w którym Prusy czynnie wezmą w walce udział.“

Mowa deputowanego Stahla, która najwięcej uczyniła wrażenia, brzmi w treści swojej: Zdaje się, iż sama godność Izby wymaga, aby unikała wszelkiego w polityce udziału, aby zdala była od wszelkich deklamatorskich ćwiczeń i niewychodziła z po za stanowiska prawnego i faktycznego. Ale Izby opuściły już to stanowisko, obowiązkiem przeto naszym milczeć. Pragniemy aby rząd nie będąc w stosunkach nieprzyjacielskich z Zachodem, pozostał w dawnych stosunkach swoich z Rosyą; a mówię to dla tego, aby

się nierzucić na oślep w przymierze z Zachodem, wszakże pierwszym i ostatnim słowem mojem, aby król robił to co uzna za słusne i potrzebne, i aby we wszystkiem natrafiał na posłuszeństwo i zezwolenie swoich poddanych. Nie chcemy być igraszką współzawodnictwa państw zachodnich, dziękujemy za niezawisłość od Rosyi, którą mamy otrzymać w darze z rąk Cesarza Francuzów. Niepodległość jakiej pragniemy, jest niepodległością względem i Rosyi i Francyi. Mocarstwa nie mogły zapobiedz, aby Prusy nie straciły Neufchatelu, aby król holenderski nie był postradał Belgii. Czemużby Niemcy miały być sędzią lub oprawcą, skoro Cesarz rosyjski domaga się od Porty ręką dla kościoła greckiego? Mowca przechodzi na stanowisko prawne kwestyi europejskiej w sprawie wschodniej w czem dowodzi, że państwa niemieckie niemają powodu oświadczać się przeciw Rosyi. Państwa zachodnie wszędzie szły tylko za własną wolą, uczyniły demonstracyę przez wysłanie flot, wypowiedziały wojnę, niepytając o to Niemiec. Trzymajmy się tej zasady; skoro nas się nie radzono, niech sobie bez nas działają, a niechce nam się takiej roli w europejskim koncercie, w którymby zachód był kapelmistrzem, a Niemcy muzykantami. Żądanie Rosyi nie jest czem innem jak utwierdzeniem za pomocą traktatu *selfgovernment*, które przysłuży kościołowi greckiemu *ab antiquo*. Mniemane naruszenie porządku europejskiego nie polega na faktach, ale na przypuszczeniach i kombinacyach. Jeżeli Niemcy mają krwią synów swoich okupować naruszenie europejskiej i równowagi nately niebezpieczeństwo winno być znaczniejsze naruszenie widoczniejsze. O ile my na to patrzymy, idzie tu tylko o rywalizacyę państw zachodnich z Rosyą, a pierwsze wzywają nas do popierania własnych interesów swoich. Jeden książę francuski mówił w Marsylii o otwarciu wolnym morza Czarnego jako o celu wojny, zacytował jeden lord mówił w parlamencie o innych owocach wojny. Niemcom nic w nagrodę nieofiarowano. Prusy i Niemcy niemają się czego obawiać Cesarza rosyjskiego, nie jest on zdobywcą jako Ludwik XIV i w ciągu swego panowania żadnej nie uczynił zdobyczy, nawet wtedy, kiedy rewolucya w Europie dawała mu do tego sposobność i ponętę. Wszystkie epoki świetności Francyi datują się od zaborów w Niemczech, a czyż jest większa epoka hańby dla Niemiec jak od pokoju tyllżyckiego do umowy w Kaliszu. Nie jestem ja obojętny na szkody, jakich Prusy doznały 1850 r. przez Rosyę od Austrii. Ale nie tyle idą one na karb Rosyi, co na karb partyi liberalnej w jej chimerze o Europie konstytucyjnej. A cóż natomiast zawdzięczamy naszemu sąsiadowi rosyjskiemu? Trzyma on demokrację na wodzy, gdy tymczasem Francya wylała lawę rewolucyjną po dwakroć na Europę, a Monarcha który objął rządy z tém oświadczeniem, iż posłuszny jest woli ludu, nigdy nie zdołał krateru rewolucyi przytknąć. Namiętności które żądają wojny przeciwko Rosyi, nie mają innych sympatyj, jak w rewolucyi francuskiej. Anglia winna również w tym pożarze, który grozi obroceniem w perzynę tronów Europy. Trzymamy się z Anglią związkami wiary, plemienia, języka, obyczajów, oświaty a nawet polityki, ale niemożemy zamykać oczu przed grożącymi nam stamtąd niebezpieczeństwami. I w obec takich niebezpieczeństw mamyż zrywać węzły przymierza, owego dziedzictwa po królu pobożnym i wiernym i które nas dotychczas broniło? Jeżeli są to sympatyje do Rosyi, to się głośno do tych sympatyj przyznaję. Ale nie mam ja sympatyj dla rosyjskich obyczajów, rosyjskiej cywilizacji, rosyjskiej oświaty, rosyjskiego wpływu. Nie staramy się o ten wpływ, ale staramy się o obronę niepodległości niemieckiej przeciw wpływowi zagranicy. Baron Stein wkroczył na czele wojsk rosyjskich do Niemiec, z których go Francya wygnała.

Mowca przechodzi potem do strony religijnej, a w tej części mowy trzyma się czysto tego wszystkiego, co w dyplomatycznych notach, okólniku hr. Nesselrode do konsulów rosyjskich za granicą, co wreszcie w artykułach gazet petersburskich powiedziano. Przypuszczenie Sułtana do europejskiej rodziny panujących, mówi p. Stahl byłoby zochrześcianieniem Europy. Wojna w obronie Turcyi jest wojną za islamem przeciw ewangelii. Czyż Niemcy mogą iść po stronie zachodu? W końcu dowodzi, iż zadaniem Niemiec jest pozostać neutralnymi, ograniczyć wojnę i szybko przyprowadzić pokój. Co do tego ostatniego, nie podaje tak dobrze środków jak ci wszyscy, którzy mówią o usiłowniach w przywróceniu pokoju.

Rossya.

N. Cesarz Jmc najwyżej raczył rozkazać:

1) Wszystkich szlachty i wolno-zaciecznych, którzy oświadczą chęć wejścia do służby wojskowej, zaliczać do rezerwów tak w piechocie jak i w jeździe. 2) Wszystkich w ogólności młodych ludzi oświadczyających życzenie wejścia do służby wojskowej, egzaminować w sztabach dywizyi rezerwowych według ścisłego brzmienia uwagi 9do artykułu 7 tomu V układu praw wojskowych w IX dalszym cią-

gu; i 3) egzamina z nauk w sztabach rezerwowych dywizyi w ogólności dla szlachty i wolno-zaciecznych dopuścić tylko przez czas zostawania wojsk na stopie wojny. Sztaby rezerwowych dywizyi sześciu korpusów piechoty obecnie rozmieszczone są jak następuje: 1go korpusu piechoty w mieście Kronstadt, 2 w Brześciu-Litewskim, 3go w Kijowie, 4go w Dubossarach, 5go w Odessie, 6go w Moskwie.

— Bombardowanie Odessy nie było czczą bajką, wszelako nie miało znów tej rozciągłości i wagi jaką mu przypisywano. Listy dochodzą stamtąd do 19. Część floty połączonej dnia 17 zbliżyła się do portu poczęła strzelać i zniszczywszy magazyny dawno już opuszczone po za obrębem miasta leżące, cofnęła się napowrót, a 18 i 19 nic nowego nie zaszło. Wszakże popłoch w mieście wielki, obawiają się prawdziwego bombardowania przy pierwszej sposobności i wiele rodzin tam osiadłych wyjeżdża w głąb kraju, a nawet za granicę. Kilka tamecznych rodzi zamierza zamieszkać czas niejaki we Lwowie i Krakowie.

— *Journal de St. Petersburg* zawiera następujące zastrzeżenie: „Wiele dzienników zagranicznych szczególnie zaś *Times* w numerze z dnia 11go b. m. utrzymują, że sprzęty i rzeczy, które sir Hamilton Seymour były poseł angielski zostawił w Petersburgu, przez rząd cesarski skonfiskowane zostały. Upoważnieni jesteśmy zupełnie fakt ten zaprzeczyć.“

Turcyja.

Gazeta Zagrzebska pisze z nad granic Czarnogóry 14go b. m. co następuje: W każdym powiecie Czarnogóry zasiadała komisya zajmująca się spisem ludzi młodych zdolnych do broni, a przeznaczonych do wyprawy, która gotuje się przeciw Turcyi. Cztery tysiące wybranego ludu przysięgło przy ołtarzu, iż nie powróci do domu póki się sława nie okryje. Archimandryta z Zentrijo poświęcił chorągwie, na których napis: „za wiarę i ojczyznę“. Wyprawa w podwójnym ma nastąpić kierunku: ku Hercegowinie na Niżic i Pinę i ku Albanii na Zabljak. W Czarnogórze wrożą sobie, że ludność chrześcijańska pogranicznych wsi tureckich złączy się z tą nową wyprawą krzyżową i że jeżeli ruch się rozpostrze, Albania i Hercegowina „wyswobodzone“ zostaną. Pominawszy ogromny ten rezultat, ruch ten w każdym razie szkodę tylko Porcie przynieść musi, siły jej bowiem będą musiały być użyte na zrobienie dywersyi. Naczelnikiem wyprawy do Albanii mianowany wojewoda Jerzy Piotrowicz, a wyprawą do Hercegowiny ma dowodzić osobiście książę Daniel. Każdy z tych oddziałów mieć będzie z sobą przynajmniej po tuzinie pół-czwarta-funtowych armatek. Czas wyjścia jeszcze nie wiadomy, oczekują bowiem poprzednio przybycia rosyjskiego pułkownika Kowalewskiego, który ma w tym względzie przywieść polecenia z Petersburga. Czarnogóra zaopatrzoną jest w dostateczną ilość amunicyi; co się tyczy żywności, spodziewają się w prowincjach tureckich drugą znaleźć Mezopotamie. Rzeczywiście wszakże tak nie będzie, gdyż szczególnie Hercegowina więcej jeszcze obawiać się może głodu aniżeli Czarnogóra.

Odezwa jaką z powodu zamierzonej wyprawy wydał książę Daniel, brzmi według *Srbskiego Dnevnika* w tych słowach:

Przez nas Daniła Petrowicza księcia Czarnagory i Brdy, pozdrowienie starości (wymieniony powiat).

Pragnę, abysmy i my Czarnogórcy teraz jako i zawsze dawniej okazali się waleczni i odważni na wzór Greków i innych narodów, na wzór naszych bohaterskich dziadów i pradziadów, którzy nam zostawili dziedzictwem wolność, która się teraz w obec świata szczytnym. Dla tego pragnę poznać tych wojaków, którzy dawniej zapisani zostali, abym wiedział czy się na nich spuścić mogę i nakazuję wam starostowie, aby każdy swoją namiętą zebrał. Każdy wojak niech dobrowolnie powie czy chce razem ze mną walczyć z Turkiem, z tym przeklętym wrogiem naszej wiary i praw naszych. Starosta niechaj naznaczy każdego ochotnika i o tem mi da znać na piśmie do Cetiny. Ale to każdemu zapowiadam, kto nie myśli iść zemną na śmierć, tego zaklinam na wielkiego Boga, niechaj zostanie w domu, a kto potem zemną iść zamierzy, ten niech zapomni żony i dziecka i wszystkiego, co na tym świecie posiada, i niech powie o tem starości, a będzie zapisany. Powiadam ci waleczny mój narodzie i wam mili braci moi, kto nie chce zemną umierać, ten niech się z domu nie ruszy, wiem to bowiem dobrze, że jeden co idzie dobrowolnie i ochoczo na bój, lepszym jest niżeli pięćdziesiąt wlokących się lekliwie; wzywam przeto wszystkich dzielnych mężów, w których piersiach odważne, a nie babskie bije serce, i którzy nie będą się wzdragać przelewać krew za Krzyż Sty, za prawosławny kościół nasz i za ojczyznę, aby dzielili zemną sławę i zaszczyty. Czyżesmy to o drodzy bracia moi, nie synami owych sławnych zwycięzców czarnogórskich, którzy pokonali na raz trzech wezyrów tureckich, którzy pobili Francuzów i szturmem zdobywali twierdze Sułtana? Jeżeli nie gardzimy naszą ojczyzną, jeżeli nieponiewieramy sławy daw-

(Nadesłane).

Sanok 20go kwietnia.

Mamy wiosnę, nadejdzie też w krótko i pora wód mineralnych. Przepędziwszy całe przeszłe lato w Iwonicy z najlepszym skutkiem dla własnej kuracji, poczytuję sobie za obowiązek skreślić pobieżnie rezultaty zeszłego sezonu. O szkrifułach radykalnie tam się leczących nie będę się rozwodził, bo komuż w Iwonicy niepada w oczy mnóstwo dzieci z zapaleniem oczkami, ponarywanymi gruczołami, napuchniętymi rączkami i nóżkami, które z tamtąd odjeżdżają prawie wszystkie ze zdrowym wejściem. Wspomnieć jednak muszę o najbardziej fraszującym wypadku, przeciw któremu przedtem używane środki były bezskuteczne. Cierpiący był to chłopczyca czteroletni, przywieziony do Iwonicy w największym wycieńczeniu sił, z zapaleniem szkrifułicznym stawu biodrowego (Coxalgia), z nóżką przedłużoną o kilka cali, w ciągłych bólach, trapiący bezsennością. Nikt niewierzył żeby mu Iwonica mógł pomóc, a jednak przed wyjazdem chłopczyca już biegł w zapasy ze swoim starszym braciśkiem. Zatarwiałności gruczołów limfatycznych u kilku osób starszych, tudzież zatwardzenie wątroby i śledziona, a ztąd usposobienie hipokondryczne w różnych stopniach, mianowicie zaś od kilku już lat trwające zatwardzenie i powiększenie jajeczników u trzech osób, częścią zupełnie usunięte, częścią na drogę polepszenia sprowadzone zostały. Zapalenie chroniczne gardła u kilku dorosłych osób, pochodzące ze szkrifuł i zaniedbanych katarów; kilka katarów piersiowych zadawnionych, po używaniu wody Iwonickiej z żętycą zupełnie znikły.

Niemogę tu także przemilczeć o rzadkim wypadku polepszenia tuberkulów płucowych, z ciągłym kaszlem, krótkim oddechem i prędkim męceniem się w chodzeniu, krótko mówiąc z początkiem suchot. Chory z początku pił tylko wodę iwoniczką z żętycą, nie kąpiąc się; później dopiero brał i kąpiele. Polepszenie było wszystkim w oczy wpadające. Kilka wypadków artryzys i reumatyzmu uporczywego, pięknym były uwięzione skutkiem, do którego niemają się przyczyniło używanie wraz z wodą Iwonicką, łaźni parowej świeżo urządzonej. Mnóstwo tam było osób z wyrzutami chronicznymi po całym ciele, z liszajami, z wrzodami różnego rodzaju, z cierpieniami błon śluzowych itp.; i chociaż nie wszyscy odjechali w zupełnym zdrowiu, niewąjako temu źródła, lecz albo krótkość kuracji, nieodpowiadająca ani dawności ani stopniowi choroby, lub też niestosowne zachowanie się dietetyczne, u żadnych może wód tak ściśle niewymagane jak u wód Iwonickich. Wczesne udawanie się na spoczynek z wieczora, ranne wstawanie, wiele ruchu przez cały dzień i odmówienie sobie chleba i wszelkich mącznych potraw, niezbędne są warunki do osiągnięcia zbawiających skutków tamtejszej wody. W wielu wypadkach polepszenie dopiero później po powrocie do domu się objawia. Znam pewną panią od wielu lat cierpiącą na rozstrojenie nerwów, w skutku zatwardzenia trzewiów brzusznych; przez cały czas pobytu swego w Iwonicy prawie ciągle w łóżku leżeć musiała dla wielkiej niemocy, i z jak najmniejszym zaufaniem używała kąpiele Iwonickich z kulami żelaznymi, odjechała też z tąd prawie bez zmiany swego stanu. Całą jednak zimę aż dotąd, miała się tak dobrze jak nigdy już od lat kilku.

Początki pory kąpielowej przeszłorocznej były przykre tak dla gości jak i dla zakładu. Wody bowiem wezbrane niespodzianie przez urwanie chmury, narobiły bardzo wiele szkody zakładowi, a wydatki na pokrycie takowych były tak wielkie, że niepozwoiliły już w tym roku myśleć o upiększeniach zakładu, od dawna w projekcie będących. Później pogoda najpiękniejsza sprzyjała kuracji. Muzyka była doskonała, to też prócz kilku świętych balów, na które się zjechała cała okolica, co drugi dzień po kilka godzin wieczorkiem bywały tańce. Robiono także wycieczki w większych gronach do Krosna, na zamek Odrzykoński i do kaplicy błogosławionego Jana z Dukli. Siesta odbywała się po obiedzie w cieniu pod łaźniakami, lub w lasku jodłowym, którego woń balsamiczna najsłabsze ożywia piersi. Ten rok zdaje się, więcej jeszcze niż przeszły sprowadzi do Iwonicy gości.

URZĘDOWE.

(383) Kundmachung.

Das hohe k. k. IV Armee-Commando hat aus Anlass der allerhöchsten Vermählungsfeier S. k. k. apostolischen Majestät den, bei der hierortigen Militär-Untersuchungs-Section theils noch in Strafe befindlichen Personen den Rest der Strafzeit nachzusehen, theils der noch abhängigen Untersuchungen einzustellen befunden, und zwar:

wegen Majestäts-Beleidigung: Johann Ciechoński Schlossergeselle aus Nicow Lipnica Sanderer Kreises; — Mendel Müller Propriationspächter aus Bochna; — Franz Bida Patent Inwalide aus Pisarzowa Sanderer Kreises; — Martin Garbusz Insasse aus Raysko Wadowizer Kreises; — Zbyszewski Oekonom aus Mogila Krakauer Kreises; — Franz Lampka Pfarrer aus Babio Krakauer Kreises; — Franz Czermak Tagelöhner aus Reichenberg in Böhmen; — Thomas Klimcozki Bäcker aus Alt Sandez;

wegen Verbreitung falscher beunruhigender Gerüchte: Anna Biezonka recto Marianna Rzyoka aus Ponikiew Wadowizer Kreises; — Mathias Dzierzyna Insasse aus Biały Dunajec Sanderer Kreises;

wegen regierungsfeindlichen Aeusserungen: Johann Dudrowicz Kreisamts-Praktikant aus Neu Sandez nebst diesen noch 51 Fälle der Waffen-Verheimlichung, 7 Fälle des Waffen-Missbrauchs, und 26 Fällen wegen anderen verschiedenen geringeren Übertretungen des Ausnahmestandes.

Krakau am 24. April 1854.

Leiningen, FML.

Obwieszczenie.

Wysoka c. k. 4ej Armii Komenda, z powodu najwyższych zaślubin Jego Cesarzsko-Królewskiej Apostolskiej Mości, niżej wymienione osoby przy tutejszej wojskowej Sekcyi śledczej, częścią jaszcz pod karą zostające od reszty tejże uwolnić, częścią pod śledztwem będące takowego z nimi zaprzestać, za stosownie uważa, jako to:

Za obrasze Majestatu: Jan Ciechoński, oseladnik profesyi ślusarskiej, z Nicow Lipnicy w obwodzie Sandeckim; — Mendel Müller dzierżawca propinacji z Bochna; — Franciszek Bida, patentowy inwalid z Pisarzowa w obwodzie Sandeckim; — Marcin Garbusz, mieszkaniec z Rajska w obwodzie Wadowickim; — Zbyszewski, ekonom z Mogiły w obwodzie Krakowskim; — Franciszek Lampka, proboszcz z Babio w obwodzie Krakowskim; — Franciszek Czeremek, wyrobnik z Reichenberg w Czechach; — Tomasz Klimcozki, piekarz z Starego Sącza.

Za roszczenie fałszywych i niepokojących wieści: Anna Biezonka, rzeczywiście Maryanna Rzyoka, z Ponikiew w obwodzie Wadowickim; — Maciej Dzierzyna, mieszkaniec z Białego Dunajca w obwodzie Sandeckim.

Za nieprzychylny Rządowi wyrażania się: Jan Dudrowicz, cyrkularny praktykant z Nowego Sącza; prócz tego 51 uchybień za utajenie broni, 7 uchybień za nadużycie broni, i 26 uchybień za różne inne pomniejsze przestępstwa przeciw stanowi obłąszenia.

Kraków dnia 24go kwietnia 1854 r.

(Podpisano) Leiningen, fml.

N. 7772/1799 Kundmachung. (360—2-3)

Zu Folge Erlasses Seiner Exzellenz des Herrn Ministers für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 5 d. M. Z. 707 H. M. wird für das Krakauer Verwaltungsgebieth bestehend aus dem Grossherzogthume Krakau und den 6 westlichen galizischen Kreisen: Wadowice, Bochnia, Sandec, Jasło, Tarnów und Rzeszów eine eigene Baudirektion mit dem Sitze in Krakau bestellt, welche mit dem 1. Juni 1854 in Wirksamkeit zu treten hat.

Diese Baudirektion wird dem k. k. Landes-Präsidium für das Krakauer Verwaltungsgebieth untergeordnet; wodurch das erwähnte Präsidium in Betreff des gesammten Baudienstes in sofern solche aus dem Etat des hohen Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten bestritten wird, mithin auch in Betreff der Personalangelegenheiten, dem genannten hohen Ministerium unmittelbar zu unterstehen hat.

Mit dem 1. Juni 1854 hat somit der Einfluss des Galizischen k. k. Landes-Präsidiums dann des k. k. Guberniums und der k. k. Baudirektion in Lemberg auf das Bauwesen in dem Krakauer Verwaltungsgebieth aufzuhören, mit welchem Tage auch die für das Grossherzogthum Krakau eingeführte provisoische Baugeschäfts-Leitung ausser Wirksamkeit treten wird.

Von der k. k. Gubernial-Kommission.

Krakau am 10. April 1854.

Der k. k. Landes-Präsident,
Franz Graf Mercandin.

Obwieszczenie.

Stosownie do Reskryptu Jego Excellencyi Pana Ministra Handlu, Przemysłu i Budowli publicznych z dnia 5go b. m. do L. 707 M. H. dla Okręgu Zarządowego Krakowskiego, składającego się z Wielkiego Księstwa Krakowskiego, oraz z sześciu obwodów Galicyi zachodniej, mianowicie: Wadowickiego, Bocheńskiego, Sandeckiego, Jasielskiego, Tarnowskiego i Rzeszowskiego, ustanawia się oddzielną Dyrekcyę Budownictwa w Krakowie, i ta z dniem 1ym czerwca 1854 r. urządowanie swe rozpocznie.

Taż Dyrekcyę Budownictwa będzie podporządkowana c. k. Prezydenturze Krajowej Okręgu Zarządowego Krakowskiego; przeco ta ostatnia podlegać ma bezpośrednio Wysokiemu Ministerstwu Handlu, Przemysłu i Budowli publicznych, tak pod względem ogólniej służby budownictwa, o ile potrzeby takowej z Etatu tegoż Ministerstwa zaspokojenie otrzymują, jak pod względem interesów dotyczących osób do składu budownictwa należących.

W skutku tego od dnia 1go czerwca 1854 r. w Okręgu Zarządowym Krakowskim interesa budownictwa wyłączone zostają z pod zwierzchnictwa c. k. Prezydentury Krajowej Galicyjskiej, niemniej c. k. Gubernium i c. k. Dyrekcyi Budownictwa we Lwowie, w samém zaś Wielkiem Księstwie Krakowskiem tymczasowy Urząd nad Budownictwem przełożony, urzędować przestaje.

C. k. Kommissyja Gubernialna.

Kraków dnia 10 kwietnia 1854 r.

C. k. Prezydent Rządu krajowego,
Franciszek Hr. Mercandin.

(379) Kundmachung. (1-3)

[N. 8087.] Privatschüler sind verpflichtet, sich vor Zulassung zur Prüfung an der k. k. Hauptschule in Gemässheit des § 96 der politischen Schulverfassung über den durch einen Geistlichen oder Religionslehrer desjenigen Ritus oder Cultus, dem sie angehören, erhaltenen Religionsunterricht ordnungsmässig auszuweisen. Hievon werden die beteiligten Eltern, Vormünder und Privatlehrer im Grunde der Entscheidung der hohen k. k. Landesschulbehörde vom 7ten April l. J. Z. 1339 in Kenntniss gesetzt.

Von der Volksschulen-Ober-Aufsicht.

Krakau den 13ten April 1854.

Obwieszczenie.

Uczniowie prywatnie nauki pobierający, są na mocy § 96 ustawy dla szkół ludowych obowiązani, przed przystąpieniem do egzaminu przy c. k. szkole głównej odbyć się mającego, należycie się wykaazać, jako naukę religijną przez duchownego lub nauczyciela religii właściwego obrządku czyli wyznania odbierali. Co niniejszemu do wiadomości rodziców, opiekunów i nauczycieli prywatnych w skutek odeswy wysokiój c. k. władzy szkolnej z d. 7 kwietnia r. b. L. 1339 podaje się.

Z nadzoru szkół ludowych.

Kraków d. 13 kwietnia 1854 r.

Kundmachung.

[N. 7091.] Zu Folge Weisung des h. Finanz-Ministeriums v. 29. v. M. Z. 5659. F. M. wird die nachfolgende Kundmachung der königlich preussischen Hauptverwaltung der Staatsschulden v. 2. v. M. betreffend die Einziehung der preussischen Kassenanweisung vom 2. Jänner 1835 und der Darlehenskassenscheine vom 15. April 1848 mit Beziehung auf die h. o. Verlautbarung vom 19. Oktober 1835. Z. 19340. und 12. Jänner l. J. Z. 677. zur allgemeinen Kenntniss gebracht.

Von der k. k. Gubernial-Commission.

Krakau am 4. April 1854.

Franz Graf Mercandin, k. k. Landespräsident.

Bekanntmachung

betreffend die Einziehung der königlich preussischen Kassenanweisungen v. J. 1835 und Darlehenskassen-Scheine vom Jahre 1848.

Mit Bezug auf unsere Bekanntmachung vom 12. September und 2. Dezember v. J. (Staatsanzeiger vom J. 1835 N. 221 und vom Jahre 1854 N. 1.) werden die Inhaber königlich preussischer Kassenanweisungen vom 2. Jänner 1835 und königlich preussischer Darlehenskassen-Scheine vom 15. April 1848 nochmals aufgefordert, diese Papiere entweder

bei der Kontrolle der Staatspapiere, Oranienstrasse N. 92 parterre rechts, oder in den Provinzen bei den Regierungs-Hauptkassen oder bei den von den königlichen Regierungen bezeichneten Kreis- oder Spezialkassen zu präsentiren, und dagegen neue Kassenanweisungen vom 2. November 1851 von gleichen Werthe in Empfang zu nehmen.

Das Geschäftslokale der Kontrolle der Staatspapiere wird zu diesem Zwecke in den Wochentagen von 9 bis 1 Uhr geöffnet sein. Dieselbe kann sich jedoch wegen des Umtausch-Geschäfts weder mit Privatpersonen, noch mit Instituten oder Spezialkassen in Schriftwechsel einlassen, sondern wird alle ihr von auswärts auf anderem Wege als durch die Regierungs-Haupt-Kassen zugehenden Kassenanweisungen und Darlehens-Kassenscheine den Einsendern auf ihre Kosten zurücksenden.

Wenn übrigens Kassenanweisungen und Darlehenskassen-Scheine zugleich zum Umtausch präsentirt werden sollen, so müssen beide Arten von Papieren durchaus von einander getrennt werden.

Berlin den 2. März 1854.

Königlich preussische Hauptverwaltung der Staatsschulden.

Natan, Rolcke, Gamet, Nobiling.

(328) Obwieszczenie. (3)

W skutek rozporządzenia c. k. Ministerium skarbu z dnia 29 z. m. do liczbę 5659 M. S. wydanego, c. k. Komisyja Gubernialna następujące ogłoszenie król. prusk. Administracyi głównej długów państwa z dnia 2go z. m. tytoczące się ściągania z obiegu pruskich asygnatów kasowych z dnia 2go stycznia 1853 r. i biletów kasowych pożyczki z dnia 15 kwietnia 1848 r. w odniesieniu się do tutejszych obwieszczeń z dnia 19 października 1853 r. N. 19340 i 12 stycznia b. r. N. 677 do powszechnej podaje wiadomości.

Z o. k. Komisyi Gubernialnej w Krakowie dnia 4 kwietnia 1854.

Franciszek Hrabia Mercandin,

Prezydent c. k. Rządu krajowego.

Ogłoszenie

tytoczące się ściągania z obiegu królewsko-pruskich biletów kasowych z roku 1835 i biletów kasowych pożyczki z roku 1848.

W odniesieniu się do naszych obwieszczeń z d. 12 września i 2go grudnia r. z. (Dziennik rządowy z r. 1853 N. 221 i z r. 1854 N. 1) wysyła się powtórnie posiadających królewsko-pruskich asygnatów kasowych z dnia 2 stycznia 1853 r. i królewsko-pruskich biletów kasowych pożyczki z dnia 15 kwietnia 1848 r. ażeby papiery wymienione albo

przy kontroli papierów skarbowych w ulicy Oranien N. 92 na dole po prawej stronie, albo po prowincyach w kasach głównych rządowych, lub w kasach obwodowych i spocyalnych przez królewskie urzędy wskazać się mających

zaprezentowali, i w miejsce ich nowe asygnaty kasowe z dnia 2 stycznia 1851 r. w tejże samej wartości przyjąć.

Lokal czynności kontroli papierów skarbowych otwarty będzie na ten cel w dniach tygodniowych od 9 do 1 godziny. Wspomniany urząd kontroli nie może względem wymiany ani osobami prywatnymi, ani też z instytucjami lub z specjalnymi kasami w piśmienną korespondencyę wchodzić, lecz przeciwnie wszystkie nie przez kasy główne rządowe jej do wymiany nadesłane asygnaty kasowe i biletu kasowe, nadsyłających takowe na ich koszt zwróci.

Jeżeli zaś asygnaty kasowe pożyczki jednocześnie do wymiany zaprezentowane być mają, natenozas obadwa gatunki papierów koniecznie udzielone być muszą.

Berlin dnia 2go marca 1854 r.

Królewsko-Pruska główna Administracyja długów państwa.

Natan, Rolcke, Gamet, Nobiling.

(376) Kundmachung (1-3)

Das h. k. k. Armee-Ober-Commando hat aus Würdigung der dargestellten Verhältnisse mit Erlass vom 9. d. M. N. 1267 S III A 3 gestattet, dass zur Schnellen Deckung des Bedarfs, an Pferden für die leichte Kavallerie, von nun an für ein volljähriges und vollkräftiges leichtes Kavallerie Remont, mit den sonstigen vorgeschriebenen Eigenschaften, der Preis von 120 bis 125 fl. C. M. bezahlt werde.

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird.

Vom k. k. IV. Armee-Commando.

Lemberg am 15 April 1854.

Uw wiadomienie.

Wysoka c. k. nadkomenda armii, zezwoliła ze względu przedłożonych okoliczności rozporządzeniem z dnia 9go b. m. L. 1267 Sekcyi III. Oddział 3, ażeby do prędkiego pokrycia potrzeby koni dla lekkiej kawaleryi, od tego czasu za pełnoletnią i całkiem zdrową lekką remonte kawaleryi, i przepisaniem własnościami opatrzoną, cena od 120 do 125 reńs. w m. konw. wypłacaną była.

Mocą którego to do ogólniej wiadomości się podaje.

Od c. k. Komendy IV. armii.

Lwów dnia 15 kwietnia 1854.

N. 5308. Kundmachung. (378)

Zur Beischaffung der für das hiesige Strafhaus und die Inquisitionsanstalt auf das Jahr 1854 erforderlichen Materialien, Geräthschaften und Bekleidungsstücke wird die öffentliche Lizitation am 11. Mai 1854 in der Kreisamtskanzlei in den Amtsstunden von 10 bis 12 Uhr abgehalten werden. Der Ausrufspreis beträgt 1658 fl. 42¹/₂ kr. C. M. und das bei der Lizitation zu erlegende Vadium 165 fl. C. M. Unternehmern werden hievon in Kenntniss gesetzt, und zur Verhandlung am Termine vorgeladen.

Die Verzeichnisse über die zu liefernden Gegenstände können auch vor der Lizitation hieramts eingesehen werden.

Vom k. k. Kreisamte.

Krakau d. 18 April 1854.

Ad Nr. 6755.

Kundmachung

(333-3)

der Krakauer k. k. Gubernial-Kommission, das Regulativ für die Baugewerbe betreffend.

Zu Folge Weisung des hohen Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 21. März Z. 1854⁶⁸⁶¹ H. tritt im Verwaltungsgebiete Krakau ein neues Regulativ über die Baugewerbe ins Leben, welches im Anschlusse mit nachstehenden Bemerkungen zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird, und zwar:

a) Die im Grossherzogthume Krakau nach den jetzt geltenden Gesetzen erreichte Grossjährigkeit, wird durch die vorliegende Vorschrift §. 2 zwar nicht aufgehoben, es hat jedoch in Betreff der zu bewilligenden Ausübung eines Baugewerbes die Minderjährigkeit bis zum vollstreckten vier und zwanzigsten Jahre in gleicher Weise fortzudauern, wie dies in Hinsicht auf die Schliessung der Ehe mit dem kaiserlichen Patente vom 23. März 1852 Art. IV angeordnet wurde.

b) Unter der in dem gegenwärtigen Regulativ erwähnten Landesbau-Direktion ist die für das Verwaltungsgebiet Krakau, d. i. für die sieben westlichen Kreise Galiziens demnächst zu errichtende Landesbau-Direktion zu verstehen.

c) Vor Errichtung dieser Behörde sind die Gesuche um Vornahme der Prüfung zur Befähigung für Baugewerbe in den Kreisen Wadowice, Bochnia, Sandec, Jasło, Tarnów und Rzeszów an die Landesbau-Direktion in Lemberg, im Krakauer Kreise aber an die k. k. Bangeschäftsleitung hier-selbst zu richten.

Krakau am 3. April 1854.

Franz Graf Mercandin,
k. k. Landespräsident.

Regulativ für die Baugewerbe.

§. 1.

Die behördliche Conzession zur selbstständigen Ausübung der Gewerbe der Baumeister (Maurermeister), Zimmermeister und Steinmetze wird nur nach Erfüllung der durch diese Vorschrift bestimmten Vorbedingungen verliehen werden.

§. 2.

Diese Bedingungen sind:

a) der Vollgenuss der bürgerlichen Rechte, insbesondere die phisiche Grossjährigkeit in Folge des zurückgelegten 24ten Lebensjahres, oder die Grossjährigkeits-Erklärung von Seite der Behörde;

b) ein unbescholtener Lebenswandel;

c) die erforderliche gewerbliche Befähigung.

Diese Befähigung wird in der Regel nachgewiesen:

1. durch Zeugnisse über die ordentliche wenigstens dreijährige Verwendung bei dem Gewerbe in der Eigenschaft eines Gesellen, worunter zur Erlangung eines Bau- oder Maurermeister-Gewerbes wenigstens zwei Jahre in der Stellung eines Polirs zugebracht sein müssen;

2. durch die Ablegung einer theoretischen und praktischen Prüfung. Diese Prüfung wird für jene Bewerber, welche ihr Gewerbe in der Hauptstadt des Landes auszuüben beabsichtigen, bei der Landesbau-Direktion, für jene Bewerber, welche ihr Gewerbe ausserhalb der Hauptstadt auszuüben beabsichtigen, entweder bei der Landesbau-Direktion oder vor einem hiezu von letzterer am geeigneten Orte von Fall zu Fall zu delegirenden Kreisbauingenieur vorgenommen.

§. 3.

Das Ansuchen wegen Vornahme der Prüfung ist unter Anschluss aller Dokumente stets an die Landesbau-Direktion zu richten, welche die Bewilligung zur Ablegung der Prüfung, wenn die Erfordernisse nachgewiesen sind, mit thunlicher Beschleunigung erteilt, und die Zeit und den Ort derselben bestimmt.

§. 4.

Die Prüfung erfolgt, sie möge vor der Landesbau-Direktion oder einem delegirten Kreisbau-Ingenieur vorgenommen werden, stets unter Beiziehung zweier, von der betreffenden Gewerbsbehörde zu bestimmenden Meister des gleichen, oder in deren Ermanglung verwandter Gewerbe.

§. 5.

Die Entwerfung der Prüfungsfragen und praktischen Aufgaben ist der Landesbau-Direktion vorbehalten, und solche werden, falls die Prüfung vor einem delegirten Kreisingenieur geschieht, letzterem von der Landesbau-Direktion versiegelt zugesendet, und erst in Gegenwart der Kommission eröffnet.

§. 6.

Die Prüfungen bestehen in der Beantwortung mehrerer mündlichen Fragen und in der mittels Zeichnungen und Berechnungen zu bewirkenden Lösung praktischer Aufgaben.

Diese Fragen und Aufgaben sollen derart eingerichtet werden, dass sie das theoretische Wissen des Prüflings und die praktische Anwendung der Theorie auf gegebene Fälle, endlich die erforderliche Kenntniss der bau- und feuerpolizeilichen Vorschriften in seinem Gewerbszweige sicherstellen, wobei jedoch stets der Unterschied der Anforderungen welche an jene, welche ein Bau-Gewerbe in den Hauptstädten der Kronländer, und jene, welche dieses nur an Orten ausserhalb der Hauptstädte oder auf dem Lande zu treiben beabsichtigen, Stadt- und Landbaumeister-Zimmermeister-Steinmetze) gestellt werden müssen, in's Auge zu fassen ist.

§. 7.

Über die vorgenommene Prüfung ist ein genaues Protokoll aufzunehmen, und von den Anwesenden zu fertigen. Das Prüfungsergebniss zu beurtheilen und das entsprechende Zeugnis auszustellen, steht stets der Landesbau-Direktion zu. An diese

sind daher von den delegirten Kommissionen die Prüfungsprotokolle gutächtlich einzusenden.

§. 8.

Die Dispensen von Ablegung der Prüfungen zu erteilen, ist dem Handels-Ministerium vorbehalten.

§. 9.

Die Verleihung der baugewerblichen Meisterrechte oder Baugewerbs-Konzessionen bleibt den ordentlichen Gewerbsbehörden vorbehalten.

§. 10.

Jene Baumeister, Zimmermeister, Steinmetze, welche die Prüfung als Stadtmeister abgelegt haben, sind im ganzen Umfange des Kronlandes, jene, welche die Prüfung als Landmeister abgelegt haben, in ganzen Kronlande mit Ausnahme der Hauptstadt zur Ausübung ihres Gewerbes berechtigt.

Bauarbeiten, welche von landesfürstlichen Baubehörden geleitet werden, können jedoch auch in Hauptstädten von Landmeistern übernommen werden.

§. 11.

Der vereinigte Besitz der verschiedenen Baugewerbe ist gestattet, sobald für jedes dieser Gewerbe, nach Nachweisung der Befähigung, das Befugniss im ordentlichen Wege erwirkt wird.

§. 12.

Die legal bestehenden Zünfte und Jnnungen, Confraternitäten u. s. w. der Baugewerbe bleiben durch diese Vorschrift unberührt, insofern sie derselben nicht ausdrücklich zuwider laufen. Die Bestimmungen der Zunftordnungen wegen Ablegung eines Meisterstückes vor der Jnnung, so wie alle jene Bestimmungen, welche auf eine monopolistische Bevorrechtigung hinzielen, oder der zeitgemässen gewerblichen Ausbildung im Wege stehen, sind als abgeschafft zu betrachten.

Die sonstigen allgemeinen Gewerbsvorschriften bleiben, insofern sie durch dieses Regulativ keine Änderung erhalten, auch bezüglich der Baugewerbe in Geltung.

§. 13.

Die Architekten gehören in die Cathogorie der freien Künstler, und sind als solche zu Bauführungen nicht berechtigt.

Obwieszzenie**C. k. Kommissyji Gubernialnej, tyżące się urzędzenia rzemiosł budów dotyczących.**

W skutek rozporządzenia wysokiego C. k. Ministerium Handlu, przemysłu i budów publicznych pod dniem 21 marca 1854 roku do Nru 6861 H. wydanego, zaprowadzone zostaje w okręgu rządowym Krakowskim nowe urządzenie rzemiosł budów dotyczących, które w załączeniu z następującymi uwagami do powszechnej wiadomości podaje zostane, a mianowicie:

a) Osiągnięta w Wielkiem Księstwie Krakowskiem według obecnie istniejących przepisów pełnoletność, nie zostaje wprawdzie przez niniejszy przepis §. 2 zniesiona, lecz co do zezwolić się mającego wykonania rzemiosła budów dotyczącego, ma-letność powinna trwać do skończonych dwudziestu czterech lat, tak jak to pod względem zawierania związków małżeńskich Cesarzskim patentem z dnia 23 marca 1852 artykuł IV rozpoz-
dżonem zostało.

b) Przez wzmiankowaną w niniejszym urzędzeniu Dyrekcyą krajową Budownictwa, ma się rozumieć zaprowadzić się mająca dla okręgu rządowego Krakowskiego, tojest dla siedmiu zachodnich obwodów Galicyi Dyrekcyą krajową budownictwa.

c) Przed zaprowadzeniem powyższej Władzy, podania o przedsięwzięcie egzaminu w celu uzyskania świadectwa uzdatnienia do prowadzenia rzemiosła budów dotyczącego w obwodach Wadowickim, Bocheńskim, Sandeckim, Jasielskim, Tarnowskim i Rzeszowskim, mają być czynione do krajowej Dyrekcyi budownictwa we Lwowie, w obwodzie Krakowskim zaś do C. k. zarządu budownictwa w Krakowie.

Kraków dnia 3 kwietnia 1854 r.

Franciszek Hrabia Mercandin,
Prezydent C. k. Rządu krajowego.

Urządzenie**rzemiosł do budownictwa odnoszących się.**

§. 1.

Konsens na samoistne wykonywanie rzemiosł, odnoszących się do majsterki budownictwa (murarstwa) ciesielstwa i kamieniarstwa, jedynie po dopełnieniu warunków niniejszemi przepisami wskazanych, przez właściwą władzę udzielony będzie.

§. 2.

Warunki te są:

a) używanie praw cywilnych, w szczególności fizyczna pełnoletność w skutek skończenia 24 lat życia, lub uznanie pełnoletności ze strony Zwierzchności;

b) nieskazitelne prowadzenie się;

c) potrzebne do rzemiosła uzdatnienie.

Uzdatnienie to w regule udowodnione będzie:

1. Świadectwami z porządnego przynajmniej trzechletniego wyczerpania się rzemiosła, i przynajmniej z sześciolletniej praktyki przy rzemiosle w charakterze czeladnika, a nadto dla uzyskania prawa do prowadzenia rzemiosła jako majster budownictwa lub murarz świadectwem, że przynajmniej przez dwa lata w charakterze podmajstrzego pracował.

2. Złożeniem teoretycznego i praktycznego egzaminu. Egzamin ten z kandydatami, którzy rzemiosło swoje w mieście stołecznem kraju wykonywać zamierzają, odbywać się będzie w Dyrekcyi krajowej budownictwa; z kandydatami zaś, którzy rzemiosło swoje poza obrębem stołecznego miasta prowadzić zamierzają, w Dyrekcyi krajowej budownictwa, lub przed inżynierem obwodowym, przez rzeczony Dyrekcyą w zachodzącym

przypadku, w miejscu właściwem delegować się mającym.

§. 3.

Prośba o przedsięwzięcie egzaminu, ma być przy dołączeniu wszystkich dokumentów do krajowej Dyrekcyi budownictwa podana, która pozwolenie do złożenia egzaminu, jeżeli potrzebne dowody złożone zostały, jak najspieszniej udziela i czas i miejsce do tegoż oznacza.

§. 4.

Egzamin bądź przed krajową Dyrekcyą budownictwa, bądź przed delegowanym inżynierem obwodowym, odbywać się będzie zawsze w obecności dwóch przez dotyczącą zwierzchność rzemieślniczą wyznaczonych się mających majstrów tego samego, lub w braku takowego spokrewnionego rzemiosła.

§. 5.

Ułożenie pytań do egzaminu i praktycznych zadań, do krajowej Dyrekcyi budownictwa należy, i takowe w razie, jeżeli egzamin przed delegowanym inżynierem odbywa się, temuż z krajowej Dyrekcyi budownictwa opieczętowane nadesłane i dopiero w obecności Kommissyji rozpieczętowane będą.

§. 6.

Egzamina stanowią odpowiedzi na kilka ustnych pytań, i rozwiązanie zadań praktycznych przez rysunki i obrachowania uskutecznić się mające.

Pytania i zadania powyższe winny być tak ułożone, aby wykazywały znajomość teorii przez składającego egzamin i praktyczne zastosowanie teorii, w podanych przypadkach, nakoniec potrzebną znajomość przepisów policyjno-budowniczych i ogniowych co do swęj gałęzi rzemiosła, przyczem jednak zawsze należy mieć na uwadze różnicę co do wymagań od tych, którzy rzemiosło do budów odnoszące się w miastach stołecznych krajów koronnych, a tych, którzy takowe tylko w miejscach poza-obrębem miast stołecznych, lub na wsi prowadzić zamierzają (majstrowie murarscy, ciesielscy, kamieniarscy, miejsy i wiejsy).

§. 7.

Odbytego egzaminu winien być dokładny protokół spisany i przez obecnych podpisany. Ocenienie rezultatu egzaminu i wydanie odpowiedniego świadectwa, do krajowej Dyrekcyi budownictwa należy. Do niej więc Komissye delegowane przy dołączeniu swęj opinii protokół egzaminacyjny przesyłać winny.

§. 8.

Udzielenie uwolnienia od składania egzaminów pozostawione jest c. k. Ministerstwu Handlu.

§. 9.

Udzielanie prawa majsterstwa na rzemiosła budowlane lub konsensów na prowadzenie tychże, pozostawia się Władzom, którym rzemiosła te są poddane.

§. 10.

Murarze, cieśle, kamieniarze, którzy egzamin jako majstrowie miejsy złożyli, mają prawo rzemiosło swoje prowadzić w całej przestrzeni kraju koronnego, ci zaś, którzy egzamin na majstrów wiejskich odbyli, w całym kraju koronnym, z wyjątkiem miasta stołecznego, jednakże roboty budowlane, pod kierunkiem Władz rządowego budownictwa zostające, mogą i w miastach stołecznych przez majstrów wiejskich być przedsiębrane.

§. 11.

Złączone posiadanie różnych rzemiosł do budów odnoszących się jest dozwolone, skoro na każde z tychże rzemiosł uzdatnienia, konsens na właściwej drodze uzyskany zostanie.

§. 12.

Istniejące legalnie cechy, bractwa i t. d. rzemiosł budów dotyczących pozostają przez niniejszy przepis nienaruszone, o ile temuż przeciwnie nie są. Przepisy ordynacji cechowych, względem złożenia cechowi dzieła mistrzowskiego (Meisterstück), tudzież wszystkie do monopolistycznego uprawnienia dążące, lub wykształceniu się w przepisany czasie w rzemiosle na zawadzie stojące przepisy, winny być jako zniesione uważane.

Wszystkie inne ogólne przepisy rzemiosł dotyczące o ile przez niniejsze urządzenie zmianie nie ulegają, równie i co do rzemiosł budów dotyczących nadal w swęj mocy pozostają.

§. 13.

Architekci należą do kategorii wyzwoleńców artystów i jako tacy prawa do prowadzenia budów nie mają.

N. 10,142.

Obwieszzenie.

(355-1-3)

Podaje się do publicznej wiadomości, że różne efekta poniżej umieszczającym się wykazem objęte, w roku 1852 w depozyt tutejszy złożone, jako od osób podejrzanych odebrane lub do niewiadomych właścicieli należące, w dniu 22 sierpnia r. b. w gmachu magistratualnym przez licytacyą publiczną sprzedane będą. Magistrat wzywa przeto wszystkich, którzyby prawo własności do którego bądź przedmiotu udowodnić mogli, aby z żądaniem swem przed licytacyą do Magistratu tutejszego zgłosić się nieomieszkali.

Kraków dnia 8 kwietnia 1854 r.

Tobiaszek.

Wyszczególnienie efektów.

Zegarek srebrny cylindrowy z obrączką złotą — trzonek srebrny — łyżeczka od kawy srebrna — trzonek srebrny — zegarek srebrny i wierzch od pudełka srebrny — łyżka stołowa srebrna. — Klamki mosiężne trzy od powozu — moździerz mosiężny z tłuczkiem — latarnia blaszana — kłotka mała bez klucza z skublem — dłuto oprawne — nóż prosty z trzonkiem — kłotka bez klucza — siekiera — kłotka i kawałek skubla — garnków żelaznych dwa z szmalcem — drąg żelazny — szrubstaków dwa żelaznych — dłuto żelazne jedno a drugie spiżowe — miska żelazna — korba żelazna i obrączka także — siekiera — klucz na rzemieniu od zamku — prześcieradło — chusteczka kolorowa stara — prześcieradło — szlafrok perkalikowy — sukienka biała — spodnie dwie — poduszki malych dwie — trzewików prunelowych para jedna — fartuszek — chustka bagdacka — stanik od szlafrocza kolorowy — burka sukienka — koc w kratę szaraczkowy — kamizelka wełniana — chustka

fularowa do nosa—płaszcz biały sukieny bez peleryny—chusteczka biała do nosa—sukienka ciemno-brązowa—chustka szalowa—chustek dwie—perkalu różowego kawalek—chusteczka kolorowa—kamizelka jedna—koszula—koszula—chusteczka do nosa—poszwa stara—koszul kobiecych dwie—koszul męskich cztery—trzewików kobiecych jedwabnych par trzy—futro kobiece wiejskie—futro męskie wiejskie—spodnica z taiesu żydowskiego—chustka mała z trochą mąki—kozuch chłopski—woalka czarna—spodniczek cztery—koszula kobieca—fartuch w paski czerwone—spodnie kotonowe w paski—gatek płócienny para jedna—ręczników czarna—serweta kolorowa—matery jedwabnej kawalków dwa—rękawek futrzany—chustka biała—chustka jedwabna kolorowa jedna—torby włóczkowe stare dwie—chustek wełnianych kobiecych dwie—chustka derowa jedna—firanka perkalowa kolorowa—perkaliku kawalek—prześcieradło—wspok—poszewka stara—obruszek wiejski jeden—bekieszka żydowska stara—czapka sukienna—kaftanik od sukienki kolorowy—chustek kolorowych sześć—chustka kolorowa do nosa.—Koraliki średnich sznurek jeden—koraliki podługowatych nitki pięć—pantofli starych para jedna—uzda rzemieńska—ramek prostych sztuk trzy—skrzynka ordynaryjna—hebli stolarskich pięć—pilka ręczna—szrub dwie drewniane od warsztatu—fiszka czworograniasta—butelek dwie—fiszek dwie—szklanka—kluczyk z sznurkiem kolorowym—woreczek skórzany—guzik z czeskim kamieniem—guzik wojskowy—pugilares czerwony—pugilares czarny—kapeluszek czarny jedwabny męski—worek z trochą owsa—portemonnais safianowy stary—parasol zielony kitajowy stary—pierscionek tombakowy pozłacany w kształcie węża z oczkiem czerwonym—cygarniczka drewniana—ducka duża z pręciami wlokowego—torbeczka płócienna z kawaleczkami cygar—szczotek do chędożenia butów dwie starych—cygarniczka krótka piankowa zepsuta—bransoletka tombakowa—laseczka czarna z kotką—brzytwę dwie—łańcuszek brązowy—łyżeczka bakwonowa do kawy—fajka porcelanowa z cybuchem—płachta—postronków dwa i kluczyk od zegarka—pieczętka mosiężna—lorynetka—pudełko ze szkła—tabakierka—sprzączka brązowa—scyzoryk—lusterko—pas skórzany stary—płachta zgrzebna—pugilares skórzany—kłoteczek małych dwie—kluczyków trzy—marków do gry sztuk sześć—łańcuszek tombakowy od zegarka—scyzoryk—pióro żelazne—rękawiczek para jedna—szczoteczka do włosów—igielnik kościany—kostek do gry dwie—guzików ośm—płócienna kawalek—tabakierka—fajek dwie—uzdzenie powrozianych dwie—worek i grundwaga murarska—trzonków ośm i szpagatu trochę—rękawiczka jedna—portemonnais—książka pod tytułem: „Nauka czytania dla użytku szkół początkowych“.

Gotowizna. Krajców cztery konwencyjną monetą—złr. jeden kr. ośmnaście k. m.—złr. jeden kr. dwanaście k. m.—kr. dwadzieścia i trzy czwarte k. m.—kr. dwadzieścia siedm i pół k. m.—złoty polski jeden—złr. 1 k. m.—złr. cztery kr. pięć i pół k. m.—kr. pięćdziesiąt cztery k. m.—złr. dziewięć k. m.—złp. jeden grosz jeden—złr. ośm kr. trzydzieści k. m.—złr. dwa kr. trzydzieści sześć k. m.—kr. dwadzieścia dwa i pół k. m.—kr. piętnaście k. m.—złr. trzy kr. dwanaście k. m.—złr. dwa kr. dziesięć i pół k. m.—złr. cztery k. m.—złr. jeden krajców ośmnaście k. m.

Zgodność odpisu poświadczą: Brzeżański, Kassyer miejski.

Nro 965. Kundmachung. (363-3)

Die gefertigte k. k. Betriebs-Direktion beabsichtigt, nachstehende Quantitäten alter Materialien, welche sich im hierortigen Bahnhofe befinden, an den Meistbietenden hietanzugeben, und zwar: circa 31,5 Pf. Lederabfälle.

Table listing various materials and their quantities, including Eisenblech, Gusseisen, Pauseseisen, Zerreisen, Kupfer, Zinkblech, Flachfederstahl, Feilenstahl, Werkzeugstahl, Kupferspäne, Schmiedeisenspäne, Tyres, Zinkspäne, and Holzene Kisten und Fässer.

Diejenigen welche auf alle, oder nur auf einzelne Parthien dieser Materialien reflektiren, haben ihre diesfälligen auf klassenmäßigem Stempel geschriebenen, Anbothe (Offerte) versiegelt bis längstens 6. Mai d. J. hierorts einzubringen, und darin genau anzugeben, welche Materialien, in welcher Menge und zu welchen Preisen sie dieselben käuflich an sich bringen wollen.

Schliesslich wird bemerkt, dass Offerte mit unbestimmten Preis-anbothe nicht berücksichtigt werden. K. k. Betriebs-Direktion für die östliche Staats Eisenbahn. Krakau am 15. April 1854.

N. 96. Edictal-Vorladung. (270-1-3)

Von Seite des Dominiums Dobrzechow Jasloer Kreises werden nachstehende für das Jahre 1854 zur Stellung auf den Assentenplatz berufene legal abwesende militärpflichtigen Individuen als:

- 1) Bek Benjamin aus Kozłówek Haus N. 61.
2) Bek Isak " " " 61.
3) Mehr Leib aus Wysoka " " 202.
4) Kümel Jakob " " 202.
5) Bryda Thomas aus Wysoka " " 249.
6) Dyament Nathan aus Dobrzechow " " 37.

vorgeladen binnen 6 Wochen in ihre Heimath rückzukehren und der Militärflicht Gränge zu leisten, widrigens werden dieselben als Rekrutierungsflüchtige behandelt. Dobrzechow am 12. März 1854.

Ner 135. Wezwanie. (324-1-3)

Zwierzchność polityczna państwa Lutozy i Gwoźnicy, wzywa na

plac assenterunku powołanych a nieobecnych, jako to: Manesa Ritter i Słojm Ritter n. d. 37. Jędrzeja Stądickiego n. d. 12. Mendla Riedera n. d. 66. Józefa Poreka r. d. 310. Stanisława Marchacza n. d. 51. Jakóba Krupskiego n. d. 146, z Lutozy. Bernarda Hyfka n. d. 33. Marcina Mazura n. d. 39. Romualda Kwiatkowskiego n. d. 28. Benedykta Walusa n. d. 42. Erazma Kożę n. d. 63. Jana Berkowskiego n. d. 70, z Gwoźnicy górnej, do powrotu w osterech tygodniach, inaczey za zbiegów przed rekrutacją uznani zostaną.

Dominium Lutoza dnia 3 kwietnia 1854 r.

(385) Kundmachung. (1-3)

[N. 447 Lp.]. Beim Oberamte zu Izdebnik ist der Dienstposten eines Amtsaktuars zu besetzen.

Bewerber hierum werden aufgefordert ihre mit der Nachweisung ihrer Befähigung zurückerlegten Praxis und eines unbescholtenen Lebenswandels belegten Gesuche bei dem gefertigten Oberamte bis längstens 14ten Mai d. J. persönlich zu überreichen. Oberamt Izdebnik am 26 April 1854.

N. 99. C. K. SAD POKOJU (384-1-3)

Okregu III. Mogilskiego.

Stosownie do art. 52 ustawy o włościanach usamowolnionych i na zasadzie art. 12 ust. hipot. wzywa mających prawa do spadku po niegdy Franciszku Koniku w stanie wolnym zmarłym pozostającego, z połowy posiadłości włościańskiej we wsi Bronowicach wielkich pod pozycją 44tą Tabelli zapisanej, składającego się, aby się z takowemi woiąg trzech miesiojy zgłosili, po upływie bowiem tego terminu spadek rzeczonny zgłaszającej się matce Annie z Bażów Imo voto Konikowej, 2do Kminczykowej, wności przyznany zostanie. Kraków 15 kwietnia 1854 r. P. Slizowski. W. Korczyński.

Ner 180. E d y k t. (336-2-3)

Do służby wojskowej obowiązanych a nieobecnych z Wysawy, jako Paliga Nro K. 1. Wania Błaszczak 3. Jako Błaszczak 3. Gregor Demianczyk 13. Stefan Demczko 34. Wania Kuryło 40. Maciej Rusyło 44. Hryc Kuryło 52. Peter Danes 56. Wania Kuryło 65. Wasyl Warecha 71. Seman Warecha 71. Laurenc Trochan 75. Michał Makara 77. Wania Ferenc 80. Tymko Kwiatyozak 83. Stefan Firenc 85. Michał Ferenc 92. Tadeusz Hatała 97. Johan Prychatni 101. Danko Kuryło 103. Fecko Bayko 107. Siefan Guła 122. Ilko Krystynicz 130. Franc Penkała 137. August Gurski 138. — Z Blochaarki: Paweł Rydzik 19. Elias Dziuń 20. Petro Semanisko 29. Fecko Semanisko 29. Wasyl Hryn 31. Iwan Hryn 31. Janko Rydzik 32. Dmitro Solar 33. Stefan Bibko 52. Andrey Kopeia 65. Mati Kopeia 55. Danko Bibko 68. Leszko Rydzik 82. Stefana Demian 91 — Zwierzchność niniejszym wzywa, ażeby w sześciu tygodniach po ogłoszeniu niniejszego Edyktu do domu powrócili i obowiązki swemu zadosy uczynili, gdyż po bezskutecznym upływie tego terminu, z temiż jako ze zbiegami rekrutacyjnymi postąpiono będzie. Z Urzędu politycznego Wysawa dnia 23 lutego 1854.

Ner 181. E d y k t.

Do służby wojskowej obowiązanych a nieobecnych z Konieczny: Wania Hutrya z pod Nro K. 2. Michał Stasiak 4. Iwan Dziamba 5. Iwan Posiada 9. Iwan Slepko 21. Wasyl Zydjak 22. Paweł Kawula 25. Mikołaj Konieczny 46. Maxym Urda 49. Wania Dyzko 51. Demetry Tychan 54. Maxym Tychan 54. Andrey Suchawacki 59. Dmitro Gresczak 77. — Z Regetowa nianiego: Fedor Fuzjaszko 9. Wasyl Chrin 15. Michał Krajewski 28. Anton Obuch 39. Konstant Sziapak 35. Tymko Łabuda 35. Asafat Dziubak 41. Jurko Kasen 49. Andrey Dziubak 49 — Zwierzchność niniejszym wzywa, ażeby w sześciu tygodniach po ogłoszeniu niniejszego powołania do domu powrócili i obowiązki swemu zadosy uczynili, gdyż po bezskutecznym upływie tego terminu, z temiż jako ze zbiegami przed rekrutacją postąpiono będzie. Z Urzędu politycznego Wysawa dnia 23 lutego 1854.

Ner 191. E d y k t.

Do służby wojskowej obowiązanych a nieobecnych z Hanczawy: Emilian Tchorz z pod Nro K. 11. Peter Tchorz 11. Bazyli Biszko 12. Michał Biszko 12. Georg Krajniczyn 19. Teodor Fuica 20. Jako Demay 22. Filip Kuzimozak 39. Bazyli Mikulak 56. Gregor Mikulak 57. Paweł Brand 60. Jakob Onusczak 83. Jakob Czayda 114. Benedyk Fuica 119. Sawka Sztokla 123. Justyn Michal 135. Hilary Michal 135. Benedyk Michal 135. Stefan Korbelak 137. — Z Ropki: Iwan Sztokla 3. Josafat Pauliczak 6. Elias Malutycz 17. Jakob Błaszczak 24. Porfin Sysko 28. Benedyk Kania 33. Toofil Federczak 45. Faustyn Syoz 50. Daniel Horbal 55. Baruch Karpner 61 — miejscowa Zwierzchność niniejszym wzywa, ażeby w sześciu tygodniach po ogłoszeniu niniejszego powołania do domu powrócili i obowiązki swemu zadosy uczynili, gdyż po bezskutecznym upływie tego terminu, z każdym wyjąznie jako ze zbiegami przed rekrutacją postąpiono będzie. Z Urzędu politycznego Wysawa dnia 23 lutego 1854.

Ner 568. P o z e w. (357-2-3)

Urząd polityczny Ryglie w Cyrkule Tarnowskim, powołuje do służby wojskowej obowiązanych, a teraz nieobecnych, tojest:

Table listing names and locations of individuals, including Wojciecha Smożuchę z Ryglie Ner domu 122, Franciszka Pawlika, Chaima Katzner, Fiszla Ormianer, Tomasz Madurskiego, Iohel Feniachel, Leopolda Zajęca, Nafali Feniachel, Kaspra Młynca z Kowalów, Michała Ziaję, Wawrzyńca Okrzesę, Wolfa Jakóba Izer z Uniszowy, and Antoniego Piórkowskiego z Zabłędzy.

Aby w przeciagu sześciu tygodni w tutejszym urzędzie stawili się, a to tém pewniej, ile że w razie przeciwnym, postąpiono by z nimi w miarę istniejących przepisów. Ryglie dnia 11go kwietnia 1854.

Inseraty.

DWOREK pod numerem 117 w gmioie IX. przy Dolnych Młynach w Krakowie, z dogodnym mieszkaniem, stajniami, wozownią, stodółką, z ogrodem owocowym i warzywnym, z ziemią inspektową, z polem lub łąką, jest każdego czasu z wolnej ręki do sprzedania. Wiadomość powziąć można u właściciela w tymże Dworku. KAMIENICE są także na Kasimierzu do sprzedania, lub na zamian. (371-1-3)

Pastyłki pektoralne przyjemnego smaku, którym pierwszeńtwo przyznane na wielkiej wystawie w Londynie, zostały przez Radę lekarską francuską zalecone jako środek najskuteczniejszy dotychczas wynaleziony na wszelkie słabości pierślowe, jako to: grupę, duszność, kaszel, katar, chrypkę itp. Główny skład tychże na Królestwo Polskie, Galicyę i Kraków znajduje się u Karola Hermann w Krakowie. — Georgé w Epinal. — (Cena pudełka 40 kr. m. k.).

Vinaigre Aromatique

de Jean Vincent Bully à Paris

Ocet aromatyczny wynaleziony przez Jana Wincentego Bully na wystawie paryskiej 1849 r. dla swój skuteczności zalecony a na wielkiej wystawie w Londynie 1851 r. nagrodą oznaczony, służy jako środek do podwyższenia i zachowania wdzięku piękności zaprawiając kilku kroplami wodę do mycia, zapobiega trądom gorączkowej ospie, liszajom i piegom, wzmacniając bowiem skórę dodaje jej naturalnej świeżości i połysku, niemniej uspakaja pale nie po goleniu, jest niezbędny damom przy toalecie, dla swych własności higienicznych, jest wielce przydatnym do kąpiel wzmacniającej i łagodzącej ważne funkcje skóry, a ożywiając system muskularny, przywraca siły całemu organizmowi. Z równym skutkiem używa się także ocetu tego do płukania ust dla zapobieżenia ochuchnieniu, nadania zębom białości i wzmocnienia dziąseł. Nacierania tym ocet bez wody łagodzą wszelkie reumatyczne boleści, balsamicznym zapachem ożewiają mózg, usmierza ból głowy, a zwilżają powieki, wzmacniają oczy; nakoniec kroplenie tym ocet oczyszcza zupełnie powietrze i chroni od chorób epidemicznych n. p. cholery i każdego zarazy.

1 Flakonik wraz z opisem do używania kosztuje Złr. 1 kr. 30. Główny skład na całą Austryacką Monarchię utrzymuje Karol Hermann w Krakowie.

Jan Wincenty Bully w Paryżu.

patentowany szwarc. Główny skład na całą Austryacką Monarchię utrzymuje Karol Hermann w Krakowie. Cena małego pudełka 2 kr. — średniego 3 kr. — wielkiego 6 kr. — 1 słoik 10 kr.

Advertisement for ARMY RAZORS, featuring an illustration of a razor and the text 'Prawdziwe angielskie brzytwy' and 'które się przez swoją nadzwyczajną dobroć i taniść od wszystkich podobnych wyrobów odznaczają, są do nabycia w handlu KAROLA HERMANN w Krakowie.' It also lists '1 para Army Razors z pudełkiem " 1 " 45, 1 para Army Razors z pudełkiem " 1 " 50.'

SKŁAD HERBATY prawdziwej Rosyjsko-Chińskiej

karawanami sprowadzonej w paczkach opłombowanych, 1 funt Herbaty czarnej z kwiatem: złr. 3, 3/4, 4 1/2, 5 1/2, 7, 12, 15 m. k. — 1 funt herbaty żółtej: złr. 12 m. k., znajduje się u Karola Hermann w Krakowie, i zostaje za nadesłaniem należności na prowincye własnym kosztem odstawiana. Teżże herbaty dostać można u pana A. Jahn w Tarnowie, F. Jaśkiewicza w Rzeszowie, Edwarda Machalskiego w Przemysłu, Jana Klein, S. Tyrawskiego we Lwowie, T. Zacharyasiewicza w Czerniowcach. (198) (2-3)

BRACIA PRASCHILL W RZESZOWIE,

powróciwszy właśnie z Wiednia, polecają swój skład zaopatrzony w największe towary bławatne i galanteryjne; tudzież we wybór wszelkich gatunków płótna, sukien i wyrobów wełnianych, również wód pachnących i mydeł zagranicznych. (390-1-3)

(375) Ogłoszenie Konkursu. (1-3)

Dyrekcya galicyjskiego stanowego Towarzystwa kredytowego ogłasza niniejszym, iż tymczasowa posada Likwidatora przy Instytucie kredytowym z roczną płacą 1000 zfr. mon. konw. opróżniona została.

Z tą posadą połączony jest obowiązek złożenia kaucyi w ilości rocznej płacy, w gotowości, listach zastawnych galicyjskich, papierach skarbowych lub obligacjach indemnizacyjnych, lub też na hipotekę; przy czym listy zastawne i inne papiery kredytowe policzone będą podług kursu z dnia w którym złożone zostaną.

Ubiegający się o tę posadę podania swoje najdalej do dnia 21go maja r. b. a to jeżeli w publicznym urzędzie zostają, przez przełożonego władze do Dyrekcji galicyjskiego stanowego Towarzystwa kredytowego wnieść i w nich następujące okoliczności udowodnić mają:

- a) miejsce urodzenia, wiek, stan i religię;
b) dokładną znajomość języka polskiego i niemieckiego;
c) jakie nauki odbył i czym się dotychczas zajmował, a to tak, aby żaden okres czasu nie był wypuszczonej;
d) że z dobrym skutkiem złożył egzamin z rachunkowości skarbowej i kupieckiej, oraz że w tym zawodzie nabył należytej praktycznej biegłości;
e) czy z którym z urzędników Towarzystwa kredytowego i w jakim są pokrewieństwie.

Towarzystwo kredytowe obmyśli fundusze, aby swoim stałe posady zajmującym urzędnikom, gdyby w służbie Instytutu do dalszych usług niezdatni i się stali, w miarę lat na usługach Instytutu spędzanych utrzymanie zapewnić, tudzież pozostałym po nich wdowom utrzymać się nie mogącym. Jakiegos waparcia udzielić w tym celu mierze odciążanie od płacy rocznej zaprowadzone być może; to oświadczyć jednak niejednemu urzędnikom prawa żądania emerytury lub taskawego obłęba.

Z Rady Dyrekcji galicyjs. stan. Tow. kredytowego. We Lwowie dnia 14go kwietnia 1854.

(315) ZAKŁAD KAPIELI W IWONICZU (3-10)

w roku bieżącym otwiera się dnia 1go czerwca, co mając zaszczyt podać do powszechniej wiadomości. Zarząd Łazienkowy poczyniło sobie za powinność oznajmić zarazem, że zażni zarządzone szkodem wyrażonym przez zeszłoroczną powódź tak budynkom mieszkalnym, jak i drodze do Zakładu prowadzącej, tudzież, że żożno starania na dobry stół i dogodnie dla szanownych Gości pomieszkania.

(369) PAŃSTWO MIECZYSZCZOW (1-3)

w obwodzie Brzeżańskim, mile od Brzeżan położone, siedemset kilkadziesiąt morgów najurodzajniejszej ziemi ornej, przeszło dwieście morgów łąk, tyłu pastwisk i ogrodów, do dwóch tysięcy bardzo ładnego i szanowanego lasu, razem 3095 morgów według katastralnego pomiaru obejmujące, z wszelkimi tak mieszkalnemi jako i gospodarskimi zabudowaniami, gorzelnią zupełnie urządzoną, znacznym dochodem z propinacji, trzech młynów i tartaku, jest z wolnej ręki do sprzedania; przyczem znaczna część kapitału przy gruncie pozostać może. Bliższą wiadomość powziąć można w Zarszynie, obwód Sanok.

Do Szanownych Redakcyj Gazet.

Londyn 17go marca 1854.

Niczego mniej nie pragniemy, jak ograniczenia wolności druku, która w tak potężny sposób przyczynia się do rozkrzewiania oświaty i podniesienia materialnych interesów ludzkości, przynosząc tak Panującym jak i ich ludom nieskończone korzyści.

Natomiast jest powinnością każdego uczciwego obywatela zapobiegć nadużyciom tej wolności, która upowszechnianiem kłamstw i spotwarzeń w błąd wprowadzając, częstokroć niepowetowane nie-szczęście przysądza. Co do nas, wypełniamy tę powinność ze względu na kłamliwą broszurę, w której bezsumienny aptekarz, imieniem Alfred Frickhaeger, pod nazwą: „Revalenta Arabska Du Barrych wielkie oszustwo“, jakie 60 stronnie widocznych kłamstw za 8 srebrników do publicznej podaje wiadomości. Przeciw temu bezczelnemu potwarzy, jego spółnikom i nakładcom udamy się do drogi prawa, dla wytożenia im procesu o potwarz, celem ukarania ich za obelgi i okazywania światu, że Revalenta Arabska niejest fabrykatem z wyki, bobu, grochu, pszenicy, winianu potażu itd., ale że jako wyborna, zdrowie przywracająca mąka, chorým każdego wieku i słabym dzieciom, zasługuje zupełnie na pochwały dobro-wolnie przez cierpiących Jej oddawane, zaś przez panów doktorów Gries, Gattiker, Wurzer, Shorland, Harvey, Ure, Campbell i ty-siące pacyentów, będąc uznana za nieomylny środek lekarski we wszelkich chorobach i dolegliwościach, jest nieocenionym da-rem natury dla cierpiącej ludzkości.

Upraszamy wszystkie Szanowne Redakcje, aby po odebraniu niniejszego oświadczenia, zamękły swoje kolumny dla kłamliwej broszury Frickhaegera, końcem udaremnienia jego bezwstydnego zamiaru oszukiwania publiczności o 8 srebrników za wierutne kłamstwa i spotwarzania.

Barry Du Barry i Spółka.

(320-1-3) 77 Regent Street.

Realność w Tarnowie

pod Nr. 238 obok Instytutu wojskowej młodzieży na ulicy Seminaryjskiej na Podwalu, składająca się z domu o piętrze, oficyny, śpiężni na zboże, wozowni, piwnicy i drewnitów z stajniami, pomieszczenie dla 5 familij obejmująca z ogrodem 1200 sąg kw. studnią i podwórcom brukowanym, jest z wolnej ręki do sprzedania. Bliższą wiadomość udzieli W. Adam Morawski doktor praw w Tarnowie, w rynku zamieszkały. (356-2-3)

Do potrzebnych przedmiotów rolniczo-gospodarskich i handlowarskich, powinny być policzona także

WAGA ZBOŻOWA,

czy to ze względu rozpoznania jakości ziarna, czy to dla wysokości ceny zboża. W handlu podpisanego są one po 7 zfr. m. k. do nabyć. Odebrać jedną taką wagę do najodleglejszej poczty kraju naszego, wynosi 24 kr.—Lwów 30 marca 1854 r.

(318-2-3) Jan Niemirowski.

Sobolewski Konstanty, Redaktor odpowiedzialny.

KAPIELE SIARCZANE W LUBIENIU

w Obwodzie Lwowskim, z dniem 15 maja 1854 otworzone zostaną.

Dyrekcya Zakładu z zaprowadzeniem wanień porcelanowych i lakierowanych, jakoteż kapieli szlamowych w nowo zbudowanych łazienkach, całkiem na wzór zagranicznych, wznosząc, utwierdziła sławę, z jakiej od dawnych lat higieniczne źródło Lubieńskie, nie tylko tu, lecz i za granicą ze skutków słynie; — nadto zaopatrzyła domy mieszkalne w dostateczne meble, aby Szanownej Publiczności na niczem niezbywało; mając zaś wzgląd na terażniejsze czasy, ceny tak na pomieszkaniach jak i na kapielach znacznie zniżyła. Prócz tego, będzie mieszkał Doktor medycyny w Zakładzie, dobrze z własnościami wód mineralnych obznajomiony; postarano się także o wyborną kuchnię i cukiernię po cenach umiarkowanych, a ku przywkom i uprzyjemnieniu przebywających gości, sala dla zabaw, bufiet, gabinet czytelni i miejscowa muzyka jest zaprowadzona. (372-1-3)

W biurze c. k. Towarzystwa Gospod.-Roln. Krakowskiego przy ulicy Szewskiej Nr 335, sprzedaje się KACZYNIA CZERWONA i BIAŁA na korce i garnce

Table with 2 columns: Item name and Price. Items include Rągras angielski, Trawa Tymoteusza, Trawa Miodowa, Kozłowa Owoza, Mieszanka z koniczyny białej, trawy miodowej, Esparsetty, Buraki pastwne miazgane.

W razie przesyłki pocztą, dodaje się po kr. 3 za opakowanie przy każdym garcu i dwóch fantach. (366-3-6)

Do sprzedania z wolnej ręki jest wieś BRNIK,

w obwodzie Tarnowskim przy drodze cyrkularnej z Tarnowa do Dąbrowy wiodącej położona, 1 1/2 mili od Tarnowa a 1/2 mili od Dąbrowy odległa, obejmująca około 300 morgów pola ornego przelicznego i żytniego, tudzież około 100 morgów najlepszych łąk, z trzema stawami, młynem wodnym, ogrodami ważnymi i fruktowami, z oranżeryą, ładnym murywanym domem mieszkalnym, z wszelkimi budynkami gospodarczymi z młockarnią i z znacznym dochodem z propinacji. Chęć kupienia mającym udzieli bliższą wiadomość p. Karol Wilczyński w Tarnowie mieszkający. (374-1-3)

(343) ŚWIEŻY TRANSPORT HERBATY (2-6)

chińskiej czarnej, żółtej i zielonej

odebrawszy, handel podpisany sprzedaje takową po cenach nadzwyczajnie niskich, a mianowicie:

- Czarną od zfr. 2 do zfr. 9 za 1 funt wagi rosyjskiej, Zieloną po zfr. 5 — Żółtą „ 6 i po zfr. 9 za 1 funt wagi rosyjskiej.

Jedynie bezpośrednie stosunki z podległym Handlu z pierwszemi w Moskwie en gros z KACHTA handlującymi Domami, stawiają go w możności zobowiązania się (pomimo obecnie wysokiego kursu monet i wceków zagranicznych), do powyższych niskich cen. Herbata bowiem żółta karawanowa tutaj po zfr. 6, czyli rubli sr. 3 notowana, w Warszawie sprzedawana bywa po re. 5; zaś tu po zfr. 9 czyli re. 4 1/2; w Krakowie sprzedawana herbata karawanowa najprzedniejsza Czarna lub Żółta, kosztuje w Warszawie rs. 8, a więc zfr. 16 — na B. A.

W Krakowie dnia 13go kwietnia 1854. Handel pod Firmą, Antoni Hoelzel.

Ich finde mich veranlasst hiermit bekannt zu machen, dass ich niemanden ermächtigt habe, weder meinen Namen noch die Firma A. Kuznitsky & Schöfer zu unterzeichnen oder mich in Verbindlichkeiten irgend einer Art ohne meine eigenhändige Unterschrift einzubezeichnen, daher ich keine Rechnungen, Schuldschriften oder Wechsel bezahlen werde, wenn solche nicht mit meiner eigenhändigen Unterschrift versehen sind.

Krakau den 11ten April 1854. A. Kuznitsky aus Myslowitz.

Widzę się spowodowanym podać niniejszemu do powszechniej wiadomości, iż nikogo nie upoważniłem do podpisywania mego imienia, lub też firmy A. Kuznitsky & Schöfer, albo też do przyjmowania w moim imieniu jakich bądź zobowiązań bez mego własnoręcznego podpisu, przeto żadnych rachunków, obliów lub wcekli własnoręcznym moim podpisem nie zaopatrzonych płacić nie będę.

Kraków dnia 11 kwietnia 1854. (338-2-3) A. Kuznitsky z Mysłowic.

(359) Podziękowanie. (2-3)

Jedną z dotkliwszych kłesk, które od lat kilku okolicy tutejszą nawiedzają, to jest gradobicie, dotknęła konwent Braci miłosiernej w Zembrzydowicach w zeszłym roku tak dalece, iż Zakład ten który li posiadaniu gospodarstwa zawdzięcza swe istnienie, będąc pozbawiony środków opędzenia zasiewów zimowych, był bliskim do czasowego zaprzestania pełnienia obowiązków na się przyjętych. Leżąc jak przy innych smutnych zdarzeniach, tak i tu znana dobroczynność obywatelska występując czynnie, zaopatrzyła to Towarzystwo w potrzebne ku temu celowi ziarno, a mianowicie: Jasnie Wielmożni Hrabstwo Wincenty i Elżbieta Wielopolscy; — Wielmożny Julian Górczyński; — pełnomocny Zarządca połączonych państw Lanckorony i Myślenie pan Siegler v. Eberswald; — i JMśc Ksiądz Nowak pleban z Krzępczyna, tak, iż konwent ten przez otrzymane zasiłki, tak zasiew zimowy, ja'oteż niezbędne potrzeby domowe opędzić był w stanie.

Przełożony konwent widzi się być wdzięcznością spowodowany, taskawym Dawcom za ten czyn miłosierdzia, imieniem Zgromadzenia, jakoteż opatrywanych chorych, publiczną złożyć podziękę. — Zembrzydowice 15go kwietnia 1854.

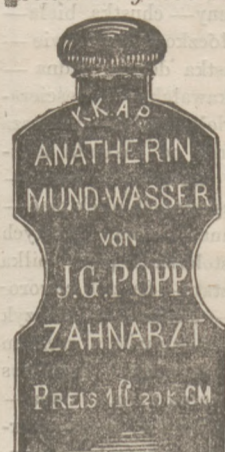
Sanctus Martens, Przeor.

w Drukarni Czasu.

(362) C. K. wyłącznym przywilejem nadana (1-3)

ANATHERIN-WODA DO PŁUKANIA UST

wynalazku J. G. POPP, praktycznego dentysty w Wiedniu, Stadt Goldschmiedsgasse N. 604 w domu narożnym p. Peter.

Tysiącem najchlubniejszych świadectw zaopatrzony, przez najcelniejsze osoby wydanych, jak niemniej przekonany codziennym wzrastającym poszukiwaniem tej najwyborniejszej wody do płukania ust, której blisko 200 składów w Państwie Austriackim i krajach koronnych się ciągle znajduje, wszelkie dalsze zachwalania jej za zbyteczne uważam.

Ordynuje codziennie od 9tej godziny zrana aż do 5tej w wieczór we wszystkich chorobach ust, niemniej odbywa operacje i stosuje wszelkie sposoby sztucznego wprawiania zębów i wędzideł, które tak w użyciu jak i w zbliżeniu do natury, wszelkiemu oczekiwaniu są odpowiednie.

Wszystkie flaszki mają ten sam kształt jak tu obok załączony model w mniejszym formacie, i muszą być moją pieczęcią zaopatrzone.

Wszystkie poniżej wymienione składy po prowincjach, winny się do tej raz już ustanowionej ceny, to jest zfr. 1 i kr. 20 m. k. za flaszczkę ściśle zastosować.

Składy są następujące:

- w Krakowie u pana Tom. Góreckiego, w Podgórzu . . . Ferd. Stapf, w Wadowicach . . . Ign. Brosig, w Białej . . . Tom. Jasieńskiego, w Bochni . . . Gustawa Nuchowskiego, w Tarnowie . . . J. Jahna, w Rzeszowie . . . Ign. Schaittera, w Jarosławiu . . . Ign. Bajan, we Lwowie . . . C. F. Milde, w Brodach . . . Fr. Deukert, Aptekarza, w Tarnopolu . . . Schubuth i Morawetz, w Stanisławowie . . . Gebrüd. Czuczawa, w Kolomei . . . Grzeg. Różańskiego, w Czerniowcach . . . Józefa Różańskiego, w Cieszynie . . . E. F. Schrödera.

(317) Subjekt Aptekarski (3)

opatrzony świadectwami dobrego sprawowania się, może znaleźć miejsce w Apteczce Jana Łagońskiego w Krośnie.

Podpisany zawiadamia Szanowną Publiczność, iż do niego nadszedł świeży transport c. k. uprzywilejowanego i w tutejszej okolicy z przewybornych przymiótów słynnego

MYDŁA Z ZIÓŁ

wynalazku Dra Borchardta

w oryginalnych opieczetowanych puszkach, którego obecne teras obstalunki ciągle i punktualnie wykonywane będą. (349-1-3) Józef Bartl.

(322) Doniesienie (3)

o przyjęciu Agencji Assekuracyjnej Towarzystwa c. k. uprzyw. Austr. Towa. Ubezpiezeń w Wiedniu w Myślenicach.

Podpisany, były Agent Towarzystwa Assekuracyjnego, Riunione Adriatica di Sicurtà, w Tryście egzystującego, zaprzestał być czynnym dla rzeczonoego Towarzystwa w 1845 r. jako w czasie, gdzie toż Towarzystwo, z powodu poniesionych strat, od dalszych przyjmowań do assekuracji tu w Galicyi raz na zawsze wstrzymał się postanowiło.

Obecnie, dogadzając życzeniom łaskawych mych przyjaciół, którzy już sposobu postępowania mego, w nieszczeniściu poniekąd doświadczyli, przyjąłem znów Agencyą Assekuracyjną i to jednego z najsłynniejszych w całej Austrii Towarzystwa za jakie wszystkim jest znane „c. k. uprzyw. pierwsze, austr. Towarzystwo w Wiedniu, (die k. k. priv. Erste oester. Versicherungs Gesellschaft in Wien) — i o takowem rozpoczęciu czynności mych zabezpieczeń od Ognia, zawiadamiając niniejszem Szanownych Obywateli Myślenie i całej okolicy, upraszam o łaskawe dalsze zaszczytowanie mnie i Dyrekcją moją, tém zaufaniem, jakiego dowodów licznych doznawałem, i któremu tak jak dotąd odpowiem zawsze święcie i sumiennie.

w Myślenicach. M. A. Lowczyński

kupiec i Agent c. k. uprzyw. I. Tow. Assekuracyjnego w Wiedniu.

W obwodzie Tarnopolskim są od dnia 1go lipca 1854 r. do wydzierzawienia trzy FOLWARKI: Roznoszyniecki, Zarubiniecki i Iwaszkowiecki. Bliższą wiadomość we Lwowie u adwokata Aleksandra Spkowskiiego. (381-1-3)

Antoni Ozapliński zarządca drukarni.